netbeheer nederland

energie in beweging

Bijlage 1 bij voorstel N 2009-303:
Transportvoorwaarden Gas – LNB met voorgestelde wijzigingen

Transportvoorwaarden Gas – LNB

Onderdeel van de voorwaarden als bedoeld in artikel 12b, lid 1 van de Gas

Met in procedure zijnde wijzigingsvoorstellen.

Zwart tekst is vigerende door de Raad van Bestuur van de NMa vastgestelde codetekst. Gekleurde - onderstreepte of doorgehaalde - tekst is onderdeel van codewijzigingsvoorstellen die nog in behandeling zijn.

Doorlopende tekst per **30 september 2009**, bijgewerkt tot en met

• besluit 102960_1/40	d.d. 29-09-2009		nieuw besluit op bezwaar transportvoorwaarden GTS 2007
• voorstel 2007-3402	d.d. 22-05-2007	102990	diensten GTS (was 102745)
• voorstel 2007-3599	d.d. 21-09-2007	102990	transportvoorwaarden GTS 2008 (was 102822)
• gewijzigd voorstel N 2008-172	d.d. 25-06-2008	102990	diensten GTS + transportvoorwaarden GTS 2008
• voorstel N 2008-219	d.d. 17-12-2008	103147	transportvoorwaarden GTS 2009
• voorstel N 2009-276	d.d. 05-06-2009	103275	contractering exitcapaciteit direct aangeslotenen GTS
• ontwerpbesluit 103320_3/1	d.d. 11-09-2009	103320	dagmarge 2010
• voorstel N 2009-303	d.d. 30-09-2009		nieuw marktmodel wholesale gas

De Transportvoorwaarden Gas – LNB zijn vastgesteld bij de onderstaande (wijzigings)besluiten:

Besluit nummer	Datum besluit	Staatscourant
101929/49	27-06-2006	30-06-2006, nr. 125, p. 19
102144/33	27-06-2006	30-06-2006, nr. 125, p. 19
102390_6/19 (bob)	16-05-2007	29-05-2007. nr. 100, p. 47
102346/25	08-10-2007	09-10-2007, nr. 195, p. 34
102379_1/52 (bob)	29-10-2007	31-10-2007, nr. 211, p. 17
102673/17	19-12-2007	20-12-2007, nr. 247, p. 110
102852/13	05-02-2008	06-02-2008, nr. 26, p. 16
102411/31	19-02-2008	21-02-2008, nr. 37, p. 24
102859_1/16 e.a. (bob)	04-06-2008	16-06-2008, nr. 113, p. 19
102411/43	26-06-2008	27-06-2008, nr. 122, p. 34
102938/19	09-09-2008	16-09-2008, nr. 179, p. 1
102907_1/20	15-10-2008	04-11-2008, nr. 450
102960_1/10	15-12-2008	18-12-2008, nr. 2135
102646/17	17-12-2008	22-12-2008, nr. 2274
102907_1/27	17-12-2008	19-12-2008, nr. 2416
AWB 09/815 VV	16-07-2009	n.v.t.
102960_1/40	29-09-2009	30-09-2009, nr.

Disclaimer:
Dit document bevat de doorlopende tekst van een onderdeel van de voorwaarden als bedoeld in artikel 12b, lid 1 van de Gaswet, zoals deze gelden op de datum vermeld onder aan de bladzijde. De tekst is met de grootst mogelijke zorg samengesteld, maar heeft geen formele status. Leidend is de tekst van de besluiten waarmee de voorwaarden zijn vastgesteld en gewijzigd. De besluiten zijn onder meer te raadplegen op de website van de Energiekamer van de NMa (www.energiekamer.nl).

Inhoudsopgave

1 Werkingssfeer en definities 3

2 Diensten 4

2.1 Transport 4

2.2 Kwaliteitsconversie 9

2.3 Flexibiliteitsdienst~~en~~ 9

2.4 Use it or lose it 10

3 ~~Shippers~~ Programmaverantwoordelijken en direct aangeslotenen ~~met exitcapaciteit~~ 11

3.1 Erkenning programmaverantwoordelijke 11

3.2 Erkende ~~shippers~~ programmaverantwoordelijken 11

3.3 Vrijstelling en intrekking erkenning 12

3.4 ~~A~~Direct aangeslotene ~~met exitcapaciteit~~ 13

3.5 Het uitoefenen van programmaverantwoordelijkheid 14

3.6 Overgangsregeling 14

4 Operationele voorwaarden 15

4.1 B~~asisb~~alanceringsregime 15

4.2 Uitvoering van transport 22

4.3 Allocatie 23

4.4 Onderhoud en beperking van transport en kwaliteitsconversie 24

5 Overeenkomsten 26

5.1 Aangaan van overeenkomsten 26

5.2 Termijnen 26

5.3 Gevolgen van beëindiging van overeenkomsten 27

6 Informatieverstrekking 28

7 Overige bepalingen 29

Bijlage 1 Kredietwaardigheidseisen 30

Bijlage 2 ~~Combiflex A en B~~ NieuweNaamFlex 33

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

1 Werkingssfeer en definities

Dit document “Transportvoorwaarden Gas - LNB” bevat voorwaarden met betrekking tot de diensten transport, ~~en~~ kwaliteitsconversie en flexibiliteitsdiensten op het **landelijk gastransportnet** en de **programmaverantwoordelijkheid** op het **landelijk** en op een **regionaal gastransportnet**. Begrippen, die in de Gaswet of de Begrippenlijst Gas zijn gedefinieerd, hebben de in de Gaswet of Begrippenlijst Gas gedefinieerde betekenis en zijn in de hierop volgende tekst vetgedrukt.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

2 Diensten

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

2.1 Transport

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

2.1.1 ~~Gast~~Transport vindt plaats op grond van een tussen de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en een ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** te sluiten overeenkomst en houdt in dat de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet gas** aangeboden op een **entrypunt** in het **landelijk gastransportnet** inneemt en op een **exitpunt** ter beschikking stelt. ~~Gast~~Transport ~~is opgedeeld in~~ vindt plaats met behulp van de diensten **entrycapaciteit** en **exitcapaciteit**. Deze diensten kunnen onafhankelijk van elkaar bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** worden gecontracteerd ~~worden~~.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

2.1.1a De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** wijst **transportcapaciteit** toe aan geïnteresseerden op basis van transparantie, non-discriminatie en efficiënt gebruik van het **landelijk gastransportnet**.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102411/31; in werking: 22-02-2008.
Besluit 102960_1/10; in werking: 01-10-2009
Besluit 102960_1/40; in werking: 01-10-2009
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel 2007-3599: 21-09-2007 (102990).
Voorstel N 2008-219: 17-12-2008 (103147).
Voorstel N 2009-278: 05-06-2009 (103275).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

2.1.2 **Entry- en exitcapaciteit**

Omschrijving van de dienst

De dienst **entrycapaciteit** geeft het recht om op een **entrypunt** een hoeveelheid **gas** per **uur** in het **landelijk gastransportnet** te voeden. De dienst **exitcapaciteit** geeft het recht om op een **exitpunt** een hoeveelheid **gas** per **uur** aan het **landelijk gastransportnet** te onttrekken.

Contractering en toewijzing

Entry- en exitcapaciteit ~~**Transportcapaciteit**~~ word~~en~~t gecontracteerd en aan ~~**shippers**~~ **erkende programmaverantwoordelijken** en, in het voorkomende geval, aan **direct aangeslotenen** toegewezen volgens het first come first served principe.

Afschakelbare dienst

~~**Transportcapaciteit** wordt vast (dit is niet **afschakelbaar**) gecontracteerd, tenzij anders is bepaald. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** kan **afschakelbare transportcapaciteit** aanbieden.~~ De dienst **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** geeft het voorwaardelijke recht op **entrycapaciteit** respectievelijk **exitcapaciteit** en wordt aangeboden indien niet **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk ~~vaste~~ (niet **afschakelbare**~~) transport~~ **exitcapaciteit** niet meer beschikbaar is. De voorwaarde is dat uitsluitend van het recht op de dienst **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** gebruik gemaakt kan worden indien de **netgebruikers** van het **landelijk gastransportnet** die op het desbetreffende **entrypunt** respectievelijk **exitpunt** beschikken over niet **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk niet **afschakelbare exitcapaciteit** dan wel eerder gecontracteerde **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** niet (volledig) van hun **entrycapaciteit** respectievelijk **exitcapaciteit** gebruik maken. Indien niet aan deze voorwaarde wordt voldaan, ~~wordt~~ kan de **netgebruiker** op het desbetreffende **entry- of exitpunt** (deels) worden afgeschakeld. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** kan **afschakelbare** ~~**transportcapaciteit**~~ entry- en exitcapaciteit in verschillende tranches aanbieden, onderscheiden naar waarschijnlijkheid van afschakelen. **Afschakelbare** entrycapaciteit respectievelijk afschakelbare exitcapaciteit ~~**transportcapaciteit**~~ in een tranche met een hogere waarschijnlijkheid van afschakelen wordt pas aangeboden indien de **afschakelbare** entrycapaciteit respectievelijk afschakelbare exitcapaciteit ~~**transportcapaciteit**~~ van een tranche met een lagere waarschijnlijkheid van afschakelen uitverkocht is.

Overige voorwaarden

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zal onverwijld, met inachtneming van 2.1.12, naar mate er ~~vaste~~ bestaande niet **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk bestaande niet **afschakelbare exitcapaciteit** ~~**transportcapaciteit**~~ of bestaande **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk bestaande **afschakelbare exitcapaciteit** ~~**transportcapaciteit**~~ in een tranche met een lagere waarschijnlijkheid van afschakelen beschikbaar komt, de gecontracteerde **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** ~~**transportcapaciteit**~~ in een tranche met lagere waarschijnlijkheid van afschakelen opwaarderen naar ~~vaste~~ niet **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk niet **afschakelbare exitcapaciteit** **transportcapaciteit** ~~respectievelijk~~ dan wel de gecontracteerde **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** ~~**transportcapaciteit**~~ in een tranche met een hogere waarschijnlijkheid van afschakelen opwaarderen naar **afschakelbare entrycapaciteit** respectievelijk **afschakelbare exitcapaciteit** ~~**transportcapaciteit**~~ in een tranche met lagere waarschijnlijkheid van afschakelen.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102379_1/52; vervallen: 01-11-2007.

2.1.2a [vervallen]

Besluit 102673/17; in werking: 21-12-2007.
Besluit 102907_1/20; in werking: 01-01-2009.
Besluit 102907_1/27; in werking: 01-07-2009.
AWB 09/815; wijziging opgeschort per 16-07-2009 tot uitspraak in bodemprocedure .
Voorstel N 2008-219: 17-12-2008 (103147).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

2.1.2b

Voor **exitpunten** die de verbinding vormen tussen het **landelijk gastransportnet** en een **regionaal gastransportnet** bepaalt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de **plancapaciteit** en publiceert deze voorafgaand aan elk kalenderjaar op zijn website. In aanvulling op 2.1.2 wordt deze **plancapaciteit** geheel gecontracteerd door de gezamenlijke ~~**shippers** **erken**~~**de programmaverantwoordelijken** met erkenning LB. Deze **plancapaciteit** wordt vast (dit is niet **afschakelbaar**) gecontracteerd.
De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** verdeelt de **plancapaciteit** over de ~~**shippers** **erkende programmaverantwoordelijken**~~ met erkenning LB op basis van gegevens uit de **aansluitingenregisters** van de **regionale netbeheerders**.
~~In aanvulling op 2.1.4 van de Wettelijke Taken LNB van algemeen belang doen d~~De **regionale netbeheerders** doen aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** maandelijks uiterlijk op de achtste **werkdag** volgende op de eerste kalenderdag van de maand opgave van de volgende gegevens, geldend per eerste kalenderdag van die maand, per **exitpunt** per ~~**shipper** **erkende programmaverantwoordelijke**~~ per **leverancier**:

Voor **kleinverbruik**ers en **profielgrootverbruikers**:
- het aantal **kleinverbruikers** en **profielgrootverbruikers** per profielcategorie ~~en GKV (ten behoeve van de pieklevering);~~
- de som van de **standaardjaarverbruiken** per profielcategorie.

Voor **telemetrie**grootverbruikers:
- het aantal **telemetrie**grootverbruikers;
- de som van de technische aansluitcapaciteit voor **telemetrie**grootverbruikers als vastgelegd in de **aansluitingenregisters** van de **regionale netbeheerders**.

Voor het jaar 2008 geldt als overgangsmaatregel dat uiterlijk op de twaalfde **werkdag** van de vierde maand na afloop van de maand waarop de gegevens betrekking hebben de **regionale netbeheerders** de genoemde gegevens nogmaals verstrekken aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**, waarbij zij correcties verwerken die zijn aangebracht naar aanleiding van opmerkingen die zijn ingediend door ~~**shippers** **erkende programmaverantwoordelijken**~~ en **leveranciers** bij de **regionale netbeheerders**.

De **regionale netbeheerders** zenden op dezelfde dagen de genoemde gegevens tevens naar de desbetreffende ~~**shippers** **erkende programmaverantwoordelijken**~~.
De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** bepaalt de in een maand door elke ~~**shipper** **erkende programmaverantwoordelijke**~~ met erkenning LB gecontracteerde hoeveelheid **exitcapaciteit**, op basis van informatie uit de **aansluitingenregisters** van de **regionale netbeheerders** als volgt:
- voor **kleinverbruikers** en **profielgrootverbruikers** door per maand de maximale profielfractie (volgens bijlage 1 van de ~~a~~**A**llocatievoorwaarden ~~g~~**Gas**) bij de voor die maand geldende referentietemperatuur te vermenigvuldigen met de som van het **standaardjaarverbruik** per ~~**shipper** **erkende programmaverantwoordelijke**~~ en met de **fitfactor exit RNB**, waarbij rekening wordt gehouden met de pieklevering;
- voor **telemetrie**grootverbruikers door per maand de som van de ~~gecontracteerde~~ technische **aansluit**capaciteit per ~~**shipper** **erkende programmaverantwoordelijke**~~ als vastgelegd in de **aansluitingenregisters** van de **regionale netbeheerders**, te vermenigvuldigen met de **profielfactor grootverbruik**, met de **poolfactor** en met de **fitfactor exit RNB**.

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** publiceert de te hanteren **fitfactor exit RNB**, de referentietemperaturen, de **profielfracties** voor **kleinverbruik** en de **profielfactoren grootverbruik** voorafgaand aan elk kalenderjaar op zijn website.

Voor **kleinverbruikers** achter een niet OV-**exitpunt** reserveert de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** voldoende **exitcapaciteit**.

Voorstel N 2009-278: 05-06-2009 (103275).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

2.1.2c

Voor **exitpunten** die de verbinding vormen tussen het **landelijk gastransportnet** en een **direct aangeslotene** kan de **exitcapaciteit** uitsluitend worden gecontracteerd door de betreffende **direct aangeslotene**. De **direct aangeslotene** contracteert deze **exitcapaciteit** middels een voortrollende overeenkomst met een duur van ten minste vier kalenderjaren vooruit ten opzichte van het lopende kalenderjaar. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zal er in het laatste kwartaal van ieder kalenderjaar voor zorgen dat de **direct aangeslotene** een voorstel bereikt voor de door de **direct aangeslotene** te contracteren **exitcapaciteit** in het vijfde kalenderjaar ten opzichte van het lopende kalenderjaar. Zonder tegenbericht van de **direct aangeslotene** binnen een periode van vier weken na verzending van het voorstel geldt deze voorgestelde **exitcapaciteit** als gecontracteerd door de **direct aangeslotene**. De voortrollende overeenkomst laat onverlet dat de **direct aangeslotene** extra niet voortrollende **exitcapaciteit** kan contracteren onder de daarvoor bestaande voorwaarden.

Indien uitbreiding van het **landelijk gastransportnet** noodzakelijk is om te voorzien in de behoefte aan **exitcapaciteit** van de **direct aangeslotene**, kan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**, met het oog op het verantwoord kunnen nemen van de vereiste investerings-

beslissing, verlangen dat de **direct aangeslotene** deze **exitcapaciteit** voor langer dan vijf jaren contracteert. Op de hieruit voortvloeiende overeenkomst zullen de onderstaande annuleringsregels niet van toepassing zijn.

Eén keer per jaar mag een **direct aangeslotene** de gecontracteerde **exitcapaciteit** verlagen. Alleen **exitcapaciteit** vanaf 12 maanden na een aanvraag kan worden verlaagd. De kosten van een annulering zijn in onderstaande tabel weergegeven als percentage van het oorspronkelijk te betalen bedrag voor de te annuleren **exitcapaciteit**.

Geannuleerde deel van de exitcapaciteit	**Kosten**
Gecontracteerde **exitcapaciteit** tussen 12 en 24 maanden na de aanvraag	
De eerste 10% van de gecontracteerde **exitcapaciteit** of 2500 **m³(n; 35,17)**/uur, afhankelijk van welke waarde het grootst is.	Gratis
De volgende 10% van de gecontracteerde **exitcapaciteit** of de volgende 2500 **m³(n; 35,17)**/uur, afhankelijk van welke waarde het grootst is.	10 %
Restant	20 %
Gecontracteerde **exitcapaciteit** vanaf 24 maanden na de aanvraag	
De eerste 20% van de gecontracteerde **exitcapaciteit** of 2500 **m³(n; 35,17)**/uur, afhankelijk van welke waarde het grootst is.	Gratis
De volgende 20% van de gecontracteerde **exitcapaciteit** of de volgende 2500 **m³(n; 35,17)**/uur, afhankelijk van welke waarde het grootst is.	10 %
Restant	20 %

De resterende hoeveelheid niet geannuleerde **exitcapaciteit** zal volgens de bestaande voorwaarden in rekening worden gebracht.

De hoeveelheid **exitgas** die wordt gealloceerd aan een ~~**shipper** erkende~~ **programmaverantwoordelijke** op een **exitpunt** verbonden met een **direct aangeslotene** waar die ~~**shipper** erkende~~ **programmaverantwoordelijke** blijkens het **aansluitingenregister** van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** **exitgas** ter beschikking gesteld krijgt, wordt meegenomen bij de bepaling van de balans in het **portfolio** van deze ~~**shipper** erkende~~ **programmaverantwoordelijke**.

Bij de overgang naar de contractering door **direct aangeslotenen** gelden de volgende voorwaarden:

- Vanaf de ingangsdatum van de voortrollende overeenkomst wordt de eventueel door een ~~**shipper** erkende~~ **programmaverantwoordelijke** voordien aangegane overeenkomst met betrekking tot **exitcapaciteit** op het betreffende **exitpunt** van rechtswege geannuleerd.
- De eventueel door de **direct aangeslotene** in zijn hoedanigheid van **aangeslotene** met **exitcapaciteit** voordien aangegane overeenkomst met betrekking tot **exitcapaciteit** op het betreffende **exitpunt** wordt van rechtswege omgezet naar de voortrollende overeenkomst.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102411/31; in werking: 22-02-2008.
Besluit 102960_1/10; in werking: 01-10-2009
Besluit 102960_1/40; in werking: 01-10-2009
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel 2007-3599: 21-09-2007 (102990).
Voorstel N 2008-219: 17-12-2008 (103147).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

2.1.3 **Backhaul entry**- en **exitcapaciteit**

Omschrijving van de dienst

De dienst **backhaul entrycapaciteit** geeft het voorwaardelijke recht om op door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** aangegeven **entrypunten** op of nabij de Nederlandse landsgrens, in tegenstroom met de fysieke stroomrichting, een hoeveelheid **gas** per **uur** administratief aan het **landelijk gastransportnet** te onttrekken. De dienst **backhaul exitcapaciteit** geeft het voorwaardelijke recht om op door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** aangegeven **exitpunten** op of nabij de Nederlandse landsgrens, in tegenstroom met de fysieke stroomrichting, een hoeveelheid **gas** per **uur** administratief in het **landelijk gastransportnet** te voeden.

Contractering en toewijzing

Backhaul entry- en **exitcapaciteit** worden gecontracteerd en aan ~~**shippers** erkende~~ **programmaverantwoordelijken** toegewezen volgens het first come first served principe.

Afschakelbare dienst

De voorwaarde voor **backhaul entry**- en **exitcapaciteit** is dat uitsluitend **gas** in tegenstroom kan worden getransporteerd en derhalve administratief aan het net kan worden onttrokken respectievelijk in het net kan worden gevoed indien voldoende forward stroom op het betreffende **entrypunt** respectievelijk **exitpunt** beschikbaar is. Indien niet aan deze voorwaarde wordt voldaan ~~wordt~~ kan de **netgebruiker** met **backhaul entrycapaciteit** respectievelijk **backhaul exitcapaciteit** op het desbetreffende **entrypunt** respectievelijk **exitpunt** (deels) worden afgeschakeld.

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** ~~biedt~~ kan **backhaul** ~~**transport**~~**entry**- en **exitcapaciteit** ~~aan op **entrypunten** en **exitpunten** op of nabij de Nederlandse landsgrens~~ in ~~één of meer~~ verschillende tranches aanbieden, onderscheiden naar waarschijnlijkheid van afschakelen. ~~**Backhaul** transport wordt uitgevoerd op voorwaarde dat voldoende fysieke gasstroom beschikbaar is.~~ **Backhaul** ~~**transport**~~**entrycapaciteit** respectievelijk **backhaul exit**~~**capa-**~~

~~eiteit~~ in een tranche met een hogere waarschijnlijkheid van afschakelen wordt pas aangeboden indien de **backhaul** ~~**transport**~~**entrycapaciteit** respectievelijk **backhaul exit**~~**capaciteit**~~ van een tranche met een lagere waarschijnlijkheid van afschakelen uitverkocht is.

Overige voorwaarden

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zal onverwijld, met inachtneming van 2.1.12, naar mate er bestaande **backhaul entrycapaciteit** respectievelijk bestaande **backhaul exitcapaciteit** ~~**transportcapaciteit**~~ in een tranche met een lagere waarschijnlijkheid van afschakelen beschikbaar komt, de gecontracteerde **backhaul entrycapaciteit** respectievelijk **backhaul exitcapaciteit** ~~**transportcapaciteit**~~ in een tranche met hogere waarschijnlijkheid van afschakelen opwaarderen naar **backhaul entrycapaciteit** respectievelijk **backhaul exitcapaciteit** ~~**transportcapaciteit**~~ in een tranche met lagere waarschijnlijkheid van afschakelen.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990)

2.1.4 [vervallen] ~~De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** actualiseert jaarlijks de tranches behorende bij **backhaul** en **afschakelbare transportcapaciteit** en publiceert deze op zijn website conform 6.3.~~

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102379_1/52; in werking: 01-11-2007.
Besluit 102411/31; in werking: 22-02-2008.
Besluit 102960_1/10; in werking: 01-10-2009
Besluit 102960_1/40; in werking: 01-10-2009
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel 2007-3599: 21-09-2007 (102990).
Voorstel N 2008-219: 17-12-2008 (103147).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

2.1.5 Wheeling

Omschrijving van de dienst

De dienst wheeling geeft het recht om op een **entrypunt** een hoeveelheid **gas** per **uur** in het **landelijk gastransportnet** te voeden en dit **gas** op een op dezelfde locatie gelegen **exitpunt** weer aan het **landelijk gastransportnet** te onttrekken. ~~De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** biedt wheeling aan. Wheeling is gastransport van een **entry-** naar een **exitpunt**, waarbij geen tot nauwelijks beslag wordt gelegd op de **transportcapaciteit** van het **landelijk gastransportnet**. In de praktijk is wheeling mogelijk tussen **entry-** en **exitpunten** die op dezelfde locatie liggen. De combinatie van **entry-** en **exitpunten**, waarvoor de dienst wheeling wordt aangeboden. wordt door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** op zijn website gepubliceerd.~~

Contractering en toewijzing

Wheeling wordt ~~vast (dit is niet **afschakelbaar**)~~ gecontracteerd en aan ~~**shippers**~~ **erkende programmaverantwoordelijken** toegewezen volgens het first come first served principe~~, tenzij anders is bepaald~~. De combinatie van **entry-** en **exitpunten**, waarvoor de dienst wheeling wordt aangeboden. wordt door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** op zijn website gepubliceerd.

Afschakelbare dienst

De dienst **afschakelbare** wheeling geeft het voorwaardelijke recht op wheeling en wordt aangeboden ~~De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** kan afschakelbare wheeling aanbieden~~ indien ~~vaste (~~niet afschakelbare~~)~~ wheeling niet meer beschikbaar is. De voorwaarde is dat uitsluitend van het recht op de dienst afschakelbare wheeling gebruik gemaakt kan worden indien de **netgebruikers** van het **landelijk gastransportnet** die op het betreffende **entrypunt** respectievelijk **exitpunt** beschikken over niet afschakelbare **entrycapaciteit** respectievelijk niet afschakelbare exitcapaciteit dan wel eerder gecontracteerde afschakelbare entrycapaciteit respectievelijk afschakelbare exitcapaciteit niet (volledig) van hun entrycapaciteit respectievelijk exitcapaciteit gebruik maken. Indien niet aan deze voorwaarde wordt voldaan, ~~wordt~~ kan de dienst afschakelbare wheeling van de netgebruiker (deels) worden afgeschakeld.

Overige voorwaarden

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zal onverwijld, met inachtneming van 2.1.12, naar mate er bestaande niet **afschakelbare** wheeling beschikbaar komt, de gecontracteerde **afschakelbare** wheeling opwaarderen naar ~~vaste~~ niet **afschakelbare** wheeling.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel 2007-3599: 21-09-2007 (102990).

2.1.6 Shorthaul

~~Omschrijving van de dienst~~

~~De dienst shorthaul geeft het recht om op een specifiek aangegeven **entrypunt** een hoeveelheid **gas** per **uur** in het **landelijk gastransportnet** te voeden en uitsluitend op een specifiek aangegeven **exitpunt** aan het **landelijk gastransportnet** te onttrekken, waarbij de afstand tussen het **entry-** en **exitpunt** hemelsbreed ten hoogste 50 kilometer mag bedragen.~~

Contractering en toewijzing

De dienst shorthaul wordt per 1-1-2008 niet meer aangeboden. ~~Shorthaul vindt plaats op grond van een tussen de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en een **shipper** te sluiten overeenkomst met een minimum looptijd van tien jaar. De dienst shorthaul wordt als maatwerk aangeboden. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** biedt shorthaul aan. Shorthaul is gastransport voor een overgekomen combinatie van een **entrypunt** en een **exitpunt**. De afstand tussen deze punten bedraagt hemelsbreed ten hoogste 50 kilometer. Shorthaul vindt als maatwerk plaats op grond van een tussen de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en een **shipper** te sluiten overeenkomst met een minimum looptijd van drie jaar.~~

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102411/31; in werking: 22-02-2008.

2.1.7 Diversion

Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel 2007-3599: 21-09-2007 (102990).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

Omschrijving van de dienst

De dienst diversion geeft het recht ~~De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** biedt de mogelijkheid~~ om gecontracteerde **entrycapaciteit** of **exitcapaciteit** te verplaatsen naar een ander op dezelfde locatie gelegen **entrypunt** respectievelijk **exitpunt**~~, zonder dat hierbij sprake is van~~ onder de voorwaarde dat er geen extra beslag op **transportcapaciteit** wordt gelegd. ~~De-ze mogelijkheid, genoemd diversion, is uitsluitend aanwezig op door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** op zijn website gepubliceerde combinaties van **entrypunten** respectievelijk **exitpunten** op dezelfde locatie.~~

Contractering en toewijzing

Diversion wordt gecontracteerd en aan ~~**shippers**~~ **erkende programmaverantwoordelijken** toegewezen volgens het first come first served principe. De combinatie van **entry**- en **exitpunten** waarvoor de dienst diversion wordt aangeboden wordt door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** op zijn website gepubliceerd.

Overige voorwaarden

De status van de door middel van diversion verplaatste **entry**- of **exitcapaciteit** zal niet worden aangetast tenzij deze verplaatsing de status van de **entry**- of **exitcapaciteit** van een andere ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** zou~~al~~ aantasten.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102411/31; in werking: 22-02-2008.
Besluit 102960_1/40; in werking: 01-10-2009
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

2.1.8 Verlegging

Omschrijving van de dienst

~~De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** biedt de mogelijkheid~~ De dienst verlegging geeft het recht om **exitcapaciteit** van een **exitpunt** voor een bepaalde periode te verplaatsen naar een ander **exitpunt**.

Contractering en toewijzing

De dienst~~ze mogelijkheid wordt~~ verlegging ~~genoemd en~~ wordt als maatwerk door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** ~~toegepast~~aangeboden.

Overige voorwaarden

De status van de door middel van verlegging verplaatste **exitcapaciteit** zal niet worden aangetast tenzij deze verplaatsing de status van de **exitcapaciteit** van een andere ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** zou~~al~~ aantasten.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel 2007-3599: 21-09-2007 (102990).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

2.1.9 [vervallen] ~~Online b~~Balancing service

~~Omschrijving van de dienst~~

~~De dienst online balancing service geeft het recht op afwijkingen tussen de hoeveelheid **gas** die op de **entrypunten** van een **portfolio** in het **landelijk gastransportnet** wordt gevoed en de hoeveelheid **gas** die op de **exitpunten** van hetzelfde **portfolio** aan het **landelijk gastransportnet** wordt onttrokken. De **shipper** dient hiertoe het gebruik van een eigen flexibele bron aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** over te dragen.~~

~~Contractering en toewijzing~~

~~De dienst online balancing service wordt als maatwerk aangeboden.~~

~~Overige voorwaarden~~

~~De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** biedt de mogelijkheid om de balans in een **portfolio** door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** te laten verzorgen. De **shipper** dient hiertoe het gebruik van een eigen flexibele bron aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** over te dragen en tevens een online signaal met de balanspositie van deze **portfolio** aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** te leveren. Deze mogelijkheid wordt online balancing genoemd en wordt als maatwerk toegepast. De bovenbedoelde afwijking tussen de hoeveelheid **gas** die op de **entrypunten** van een **portfolio** in het **landelijk gastransportnet** wordt gevoed en de hoeveelheid **gas** die op de **exitpunten** van hetzelfde **portfolio** aan het **landelijk gastransportnet** wordt onttrokken is gemaximeerd tot de injectie- en productieuitzendcapaciteit en het volume van de flexibele bron die aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** wordt overgedragen.~~

~~De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** accepteert voor deze dienst alleen bronnen die een toegevoegde waarde kunnen leveren aan het handhaven van de systeemintegriteit van het **landelijk gastransportnet**. Er worden eisen gesteld aan de aangeboden bron ten aanzien van onder andere minimale injectie- en uitzendcapaciteit, op- en afregelsnelheid, het firm beschikbaar zijn van **entry**- en **exitcapaciteit** en volume bij de bron, volume van de bron, locatie en gaskwaliteit.~~

~~De balancing service kan uitsluitend worden opgenomen in een **portfolio** met niet **afschakelbare**, **afschakelbare** en/of **backhaul entry**- en **exitcapaciteit** en kan niet worden gecombineerd met de diensten wheeling en shorthaul.~~

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990)

2.1.10 [vervallen] ~~De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** publiceert een actueel overzicht van **entrypunten** en **exitpunten** in het **landelijk gastransportnet** op zijn website conform~~

~~6.3.~~

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102379_1/52; in werking: 01-11-2007.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).

2.1.11 [verplaatst naar 7.4] ~~De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** houdt voor het transport van **gas** geen reservecapaciteit aan, behalve voor pieklevering.~~

Besluit 102411/31; in werking: 22-02-2008.
Besluit 102960_1/10; vervallen: 19-12-2008.
Besluit 102960_1/40; in werking: 01-10-2009

2.1.12 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** voert de opwaarderingen van de diensten onder 2.1.2, 2.1.3 en 2.1.5 uit tenzij de **shipper** binnen uiterlijk vijf **werkdagen** na het sluiten van de betreffende overeenkomst bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** aangeeft dat hij voor deze overeenkomst niet in aanmerking wenst te komen voor het opwaarderen van de **afschakelbare** dienst.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

2.2 Kwaliteitsconversie

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102646/17; in werking: 01-07-2009.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel 2007-3599: 21-09-2007 (102990).

2.2.1 Omschrijving van de dienst

De dienst**en** niet **afschakelbare** en **afschakelbare** kwaliteitsconversie ~~geeft~~ geven het recht om op portfoliobasis **gas** met een ~~bepaalde~~ hoge verbrandingswaarde (kengetal administratieve **Wobbe index**) in het **landelijk gastransportnet** te voeden en **gas** met een ~~andere~~ lagere verbrandingswaarde aan het **landelijk gastransportnet** te onttrekken. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** overbrugt het verschil tussen de verbrandingswaarde van het ingevoede **gas** en de verbrandingswaarde van het onttrokken **gas**.

Contractering en toewijzing

Niet **afschakelbare** kwaliteitsconversie wordt gecontracteerd en aan **shippers** toegewezen ~~aangeboden~~ volgens het first come first served principe. De door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** bepaalde hoeveelheid **afschakelbare** kwaliteitsconversie wordt gecontracteerd en, voor zover de gevraagde hoeveelheid de beschikbaar gestelde hoeveelheid overstijgt, toegewezen naar rato van de door **shippers** gevraagde hoeveelheid. Indien de gevraagde hoeveelheid de beschikbaar gestelde hoeveelheid niet overstijgt wordt afschakelbare kwaliteitsconversie toegewezen volgens het first come first served principe.

Afschakelbare dienst

De dienst **afschakelbare** kwaliteitsconversie geeft het voorwaardelijke recht op kwaliteitsconversie en wordt aangeboden indien niet **afschakelbare** kwaliteitsconversie niet meer beschikbaar is. De voorwaarde is dat uitsluitend van de dienst **afschakelbare** kwaliteitsconversie gebruik gemaakt kan worden indien de **netgebruikers** van het **landelijk gastransportnet** die de dienst niet **afschakelbare** kwaliteitsconversie hebben gecontracteerd niet (volledig) van hun niet **afschakelbare** conversiecapaciteit gebruik maken. Indien niet aan deze voorwaarde wordt voldaan wordt de **afschakelbare** conversiecapaciteit van de **netgebruiker** (deels) afgeschakeld. In afwijking van 5.1.6 vindt afschakeling plaats naar rato van de per **shipper** gecontracteerde hoeveelheid afschakelbare kwaliteitsconversie.

Overige voorwaarden

In een portfolio waarin ten behoeve van het basisbalanceringsregime de hoeveelheid **entrygas** van uur t+t' wordt vergeleken met de hoeveelheid **exitgas** van uur t, wordt voor de bepaling van het gebruik van kwaliteitsconversie dezelfde tijdverschuiving tussen **entrygas** en **exitgas** toegepast. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zal onverwijld, naar mate er niet **afschakelbare** kwaliteitsconversie beschikbaar komt, de gecontracteerde **afschakelbare** kwaliteitsconversie opwaarderen naar niet **afschakelbare** kwaliteitsconversie. Het opwaarderen zal worden uitgevoerd naar rato van de gecontracteerde **afschakelbare** kwaliteitsconversie.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102646/17; vervallen: 01-07-2009.

2.2.1a [vervallen]

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102411/31; in werking: 22-02-2008.
Besluit 102646/17; in werking: 01-07-2009.

2.2.2 Het recht op de dienst kwaliteitsconversie wordt verkregen door het contracteren van (niet **afschakelbare**) **transportcapaciteit** als omschreven in artikel 2.1.1, **afschakelbare transportcapaciteit** als omschreven in artikel 2.1.2, en **backhaul transportcapaciteit** als omschreven in artikel 2.1.3. De dienst kwaliteitsconversie behoeft dus niet vooraf te worden gecontracteerd.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102646/17; vervallen: 01-07-2009.

2.2.3 [vervallen]

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

2.3 Flexibiliteitsdienst~~en~~

Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

Omschrijving van de dienst

2.3.1 ~~Een~~ De flexibiliteitsdienst, zoals beschreven in bijlage 2, geeft het recht op de functionaliteit van een gasbuffer: capaciteit ten behoeve van het aanvullen van een gastekort (productiecapaciteit), capaciteit voor het opslaan van een gasoverschot (injectiecapaciteit) en bufferruimte. Er is sprake van een gastekort respectievelijk gasoverschot als de hoeveelheid **exitgas** groter respectievelijk kleiner is dan de hoeveelheid **entrygas**.

Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007.

2.3.2 De door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** aan te bieden flexibiliteitsdienst~~en~~

Besluit 102859_1/16; in werking: 01-01-2009.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

wordt ~~en~~ gekenmerkt door:

1. het betreft een ~~fen~~ dienst~~en~~ waarmee de ~~**shippers**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** de mogelijkheid wordt geboden ~~binnen de door het basisbalanceringsregime gestelde grenzen te blijven~~ zijn balanspositie te beïnvloeden; en
2. de flexibiliteitsdienst~~en~~ wordt ~~en~~ voor een periode in de toekomst afgesloten; en
3. de bufferruimte bedraagt ten hoogste 168 m^3 (= 1m^3/u gedurende een week) voor elke m^3/u gecontracteerde productiecapaciteit. Binnen dit bereik van de dienst is per saldo geen sprake van gaslevering door of aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**.

Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007.
Besluit 102859_1/16; in werking: 01-01-2009.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

2.3.3 [vervallen] ~~De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** biedt verschillende flexibiliteitsdiensten aan, die zich van elkaar onderscheiden door de verhouding tussen de productie- en injectiecapaciteit en de regels voor het gebruik van de gasbuffer. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** publiceert de flexibiliteitsdiensten die hij aanbiedt met de bijbehorende kenmerken op zijn website.~~

Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

2.3.4 [vervallen] ~~1. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** biedt in ieder geval de volgende flexibiliteitsdiensten aan:~~

~~a. Combiflex A, als beschreven in bijlage B2;~~

~~b. Combiflex B, als beschreven in bijlage B2.~~

~~2. Elke eenheid combiflex A bestaat uit 1 m^3 (n, 35,17)/u productiecapaciteit gecombineerd met 1 m^3 (n, 35,17)/u injectiecapaciteit gecombineerd met 168 m^3 buffervolume.~~

~~3. Elke eenheid combiflex B bestaat uit 1 m^3 (n, 35,17)/u productiecapaciteit gecombineerd met 1/3 m^3 (n, 35,17)/u injectiecapaciteit gecombineerd met 168 m^3 buffervolume.~~

Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007.
Besluit 102859_1/16; in werking: 01-01-2009.
Voorstel 2007-3599: 21-09-2007 (102990).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

Contractering en toewijzing

2.3.5 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** biedt de flexibiliteitsdienst~~en~~ aan onder de voorwaarde opgenomen in artikel 10a, eerste lid, onder d Gaswet. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** biedt uitsluitend de flexibiliteitsdienst~~en~~ aan indien en voorzover de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de benodigde hoeveelheid flexibiliteitsdienst~~en~~ kan inkopen. Indien de gevraagde hoeveelheid flexibiliteit de aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** aangeboden hoeveelheid flexibiliteit overstijgt wordt de aangeboden hoeveelheid flexibiliteit toegewezen naar rato van de gevraagde hoeveelheid.

Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

2.3.6 De ~~F~~flexibiliteitsdienst~~en~~ wordt ~~en~~ uitgevoerd op grond van een tussen de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en een ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** te sluiten overeenkomst.

Besluit 102859_1/16; in werking: 01-01-2009.

2.3.7 ~~Een~~ De flexibiliteitsdienst kan uitsluitend worden gecontracteerd voor een **portfolio** met niet **afschakelbare**, **afschakelbare** en/of **backhaul entry**- en **exitcapaciteit**. In het aparte **portfolio** voor wheeling of shorthaul kan ~~geen~~ de flexibiliteitsdienst niet worden opgenomen.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

2.4 ***Use it or lose it***

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102379_1/52; vervallen: 01-11-2007.

2.4.1 [vervallen]

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

2.4.2 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** stelt de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** schriftelijk op de hoogte van de beoogde ontneming van ~~capaciteits~~rechten en stelt deze ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** in de gelegenheid om binnen drie **werkdagen** na ontvangst van deze mededeling een voldoende gemotiveerde verklaring aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** te verstrekken, waarin wordt aangegeven waarom de beoogde ontneming van ~~capaciteits~~rechten onterecht zou zijn. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** beoordeelt deze verklaring met in achtneming van de belangen van de betrokken partijen en besluit op grond van deze belangenafweging om de beoogde ontneming van ~~capaciteits~~rechten al dan niet te entameren.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102646/17; in werking:01-07-2009.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

2.4.3 Ontneming van bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** gecontracteerde conversie- **entry**- of **exitcapaciteit**~~**transportcapaciteit**~~ doet niet af aan de betalingsverplichtingen van de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** op grond van een overeenkomst met de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en heeft ook overigens geen invloed op de rechten en verplichtingen van partijen uit deze overeenkomst.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102646/17; in werking: 01-07-2009.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).

2.4.4 Vanaf het moment dat de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** de rechten betreffende de onvoldoende gebruikte bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** gecontracteerde ~~transport~~conversie- **entry**- of **exitcapaciteit** heeft verloren ingevolge het hiervoor bepaalde, is de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** vrij om deze conversie- **entry**- of **exitcapaciteit** aan derden aan te bieden overeenkomstig de normaal geldende voorwaarden. Daarbij zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de desbetreffende conversie- **entry**- of **exitcapaciteit** eerst op non-discriminatoire wijze aan die derden aanbieden, die hem in de twee maanden voorafgaand aan het moment van ontneming tevergeefs om contractering van die conversie- **entry**- of **exitcapaciteit** hebben verzocht.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-278: 05-06-2009 (103275).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3 ~~Shippers~~ Programmaverantwoordelijken en direct aangeslotenen ~~met exitcapaciteit~~

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.1 Erkenning programmaverantwoordelijke

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.1.1 Een ieder kan gebruik maken van de diensten van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** door overeenkomsten te sluiten met deze **netbeheerder**. Daartoe dienen zij ~~aan onderstaande kwalificaties te voldoen~~ **erkende programmaverantwoordelijke** te zijn. Ook voor het uitoefenen van **programmaverantwoordelijkheid** op het **landelijk** en op een **regionaal gastransportnet** dienen zij **erkende programmaverantwoordelijke** te zijn.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.1.2 Een ieder kan bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** een aanvraag indienen om **erkende programmaverantwoordelijke** te worden, volgens een door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** vastgesteld en via de website op te vragen model. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** accepteert een ieder als ~~deelnemer aan het gastransport~~ **erkende programmaverantwoordelijke** die

a. voldoende kredietwaardig is in relatie tot zijn beoogde ~~transport~~verplichtingen, dat wil zeggen dat is voldaan aan de eisen met betrekking tot financiële zekerheidsstelling die past bij het kredietrisico dat volgens vastgestelde regels door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** aan de partij is toegekend. Deze regels zijn opgenomen in ~~b~~Bijlage 1 bij de Transportvoorwaarden Gas - LNB; en
b. voldoet aan de eisen met betrekking tot elektronisch berichtenverkeer met betrekking tot **nominaties, entry-** en **exitprogramma's, portfolio onbalans signaal** en de inzet van de biedladder; deze worden gepubliceerd op de website van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**; en
c. in alle opzichten uiting geeft te beschikken over de deskundigheid en zorgvuldigheid en over de technische, administratieve en organisatorische faciliteiten, die vereist zijn om deelnemer aan het gastransport in het **landelijk gastransportnet** te kunnen zijn en zich in overeenstemming daarmee gedraagt.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.1.3 ~~Een ieder kan bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** een aanvraag indienen om toegelaten te worden als deelnemer aan het gastransport in het **landelijk gastransportnet**, volgens een door de **netbeheerder** vastgesteld en via de website op te vragen model.~~ Indien aan de voorwaarden onder 3.1.2 is voldaan, verstrekt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de aanvrager een erkenning door middel van publicatie op zijn website, onder vermelding van de ingangsdatum van de erkenning. ~~De partij die erkend is wordt aangeduid als **shipper**.~~

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.1.4 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** kan toestemming verlenen aan een derde die voldoet aan de eisen met betrekking tot elektronisch berichtenverkeer zoals bedoeld in 3.1.2.b, maar die niet zelf een ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** is, om het operationele berichtenverkeer zoals beschreven in 4.2 uit te voeren namens een ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke**.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.2 Erkende ~~shippers~~ programmaverantwoordelijken

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102673/17; in werking: 21-12-2007.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.2.1 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** onderscheidt twee typen erkenning voor een ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke**, waarbij het verschil tussen erkenning LA en erkenning LB betrekking heeft op de mogelijkheid ~~**transport**~~**exitcapaciteit** te contracteren op een **exitpunt** tussen het **landelijk gastransportnet** en een **regionaal gastransportnet**.

Erkenning LA: rechtspersonen en natuurlijke personen met deze erkenning kunnen gebruik maken van de diensten van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**, behoudens van ~~**transport**~~**exitcapaciteit** op een **exitpunt** tussen het **landelijk gastransportnet** en een **regionaal gastransportnet**. In aanvulling op ~~Naast~~ de eisen vermeld onder 3.1.2.a t/m 3.1.2.c geldt~~en geen verdere~~ de volgende voorwaarden~~:~~

a. de partij dient te beschikken over een **EAN-code** ingeval deze partij ~~**exitcapaciteit** wenst te contracteren~~ programmaverantwoordelijkheid draagt op een binnenlands **exitpunt**.

Erkenning LB: rechtspersonen en natuurlijke personen met deze erkenning kunnen gebruik maken van de diensten van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** met inbegrip van ~~**transport**~~**exitcapaciteit** op een **exitpunt** tussen het **landelijk gastransportnet** en een **regionaal gastransportnet**. In aanvulling op de eisen vermeld onder 3.1.2.a t/m 3.1.2.c gelden de volgende voorwaarden:

a. de partij dient te beschikken over een **EAN-code**;

b. de partij dient deel te nemen aan het berichtenverkeer met betrekking tot allocatie;
c. de partij contracteert ~~**transport**~~**exit****capaciteit** volgens 2.1.2b.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006. Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.2.2 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** publiceert de actuele lijst met ~~**shippers**~~ **erkende programmaverantwoordelijken** inclusief het type erkenning ~~met een geldige erkenning~~ op zijn website ~~met het oog op toetsing door de **regionale netbeheerders** of de in switchberichten genoemde **shippers** beschikken over een erkenning LB~~.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

3.3 Vrijstelling en intrekking erkenning

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

3.3.1 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** kan besluiten om voor een bepaalde, beperkte periode schriftelijk vrijstelling te verlenen van één of meer van de in 3.1 en 3.2 genoemde voorwaarden in het geval tijdelijk niet aan deze voorwaarden kan worden voldaan. Bedoelde vrijstelling wordt verleend op gemotiveerd schriftelijk verzoek tot uiterlijk een maand voor de aanvang van de gecontracteerde dienst.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006. Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.3.2 Een erkenning is geldig tot het moment dat deze wordt ingetrokken. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zal een erkenning slechts intrekken op verzoek van de ~~**shipper** **~~erkende programmaverantwoordelijke of als de ~~**shipper** **~~erkende programmaverantwoordelijke niet langer voldoet aan de voorwaarden zoals genoemd in 3.1 en 3.2. Intrekking van de erkenning op verzoek van de ~~**shipper** **~~erkende programmaverantwoordelijke is uitsluitend mogelijk indien de ~~**shipper** **~~erkende programmaverantwoordelijke geen gebruik (meer) maakt van de diensten van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de **erkende programmaverantwoordelijke** geen **programmaverantwoordelijkheid** meer draagt. Voor het intrekken van de erkenning naar aanleiding van het niet langer voldoen aan de voorwaarden zoals genoemd in 3.1 en 3.2 gelden de regelingen zoals beschreven in 3.3.4 en 3.3.5. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** informeert elke **regionale netbeheerder** terstond over de intrekking van een erkenning LB.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

3.3.3 De netbeheerder van het landelijk gastransportnet publiceert een aparte lijst met rechtspersonen en natuurlijke personen van wie de erkenning LB is ingetrokken op zijn website onder vermelding van de datum waarop de erkenning is ingetrokken. De reden van de intrekking wordt daarbij niet vermeld.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.3.4 Regeling in geval van surseance van betaling of faillissement van een erkende programmaverantwoordelijke

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.3.4.1 Onverwijld nadat de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** er kennis van heeft genomen dat voor een **erkende programmaverantwoordelijke** surseance van betaling is verleend respectievelijk faillissement is uitgesproken, meldt hij dat aan **de raad**. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** bepaalt na overleg met **de raad** of, en zo ja onder welke voorwaarden, hij de **erkende programmaverantwoordelijke** dan wel de bewindvoerder en **erkende programmaverantwoordelijke** tezamen onderscheidenlijk de curator aanbiedt om intrekking van de erkenning als **programmaverantwoordelijke** op te schorten voor ten hoogste 10 dagen. In dat geval kan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** aanbieden, voor zover dat redelijkerwijs noodzakelijk is, garant te staan voor de meerkosten tijdens deze opschorting.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.3.4.2 Onder meerkosten in de zin van 3.3.4.1 worden verstaan de eventuele extra kosten voor de inkoop van **gas** ten opzichte van de situatie dat de inkoopcontracten van de desbetreffende erkende **programmaverantwoordelijke** niet zouden zijn beëindigd.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.3.4.3 Indien het in 3.3.4.1 bedoelde overleg tot opschorting van de intrekking van de erkenning van de betreffende **programmaverantwoordelijke** leidt, worden gedurende de opschorting alle individuele verzoeken tot overdracht van **programmaverantwoordelijkheid** van of naar de betreffende **programmaverantwoordelijke** geweigerd. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** brengt de meerkosten in de zin van 3.3.4.2 in rekening bij alle **erkende programmaverantwoordelijken** naar evenredigheid van de opdeling zoals beschreven in 3.3.5.1 b en d.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.3.5 Opdeling van programmaverantwoordelijkheid voor groot- en kleinverbruikers bij intrekking van erkenning

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.3.5.1 Als de erkenning van de **programmaverantwoordelijke** is ingetrokken, waarbij deze intrekking niet is toe te rekenen aan de betrokken **grootverbruikers**, wordt de **programmaverantwoordelijkheid** over de **erkende programmaverantwoordelijken** als volgt verdeeld:

a. de **programmaverantwoordelijkheid** voor **kleinverbruikers** waarvoor de **vergunninghouder** de **programmaverantwoordelijkheid** heeft geregeld: aan de **erkende programmaverantwoordelijke** die de **vergunninghouder** onverwijld aan de **netbeheerder** van de betreffende **kleinverbruikers** opgeeft;
b. de **programmaverantwoordelijkheid** voor **kleinverbruikers** waarvoor de in sub a bedoelde **vergunninghouder** niet tijdig de **programmaverantwoordelijkheid** heeft geregeld: aan

erkende programmaverantwoordelijken van **kleinverbruikers** naar rato van het aantal **kleinverbruikers** waarvoor een **erkende programmaverantwoordelijke programmaverantwoordelijkheid** draagt;

c. de **programmaverantwoordelijkheid** voor **grootverbruikers** waarvoor de **leverancier**, daartoe bepaaldelijk gemachtigd door de **grootverbruiker**, de **programmaverantwoordelijkheid** heeft geregeld: aan de **erkende programmaverantwoordelijke** die de **leverancier** onverwijld aan de **netbeheerder** van de betreffende **grootverbruikers** opgeeft;

d. de **programmaverantwoordelijkheid** voor **grootverbruikers** met een bij zijn **netbeheerder** gecontracteerde capaciteit van minder dan 50.000 **m^3(n;35,17)** per **uur,** waarvoor de in sub c bedoelde **leverancier** niet tijdig de **programmaverantwoordelijkheid** heeft geregeld: aan **erkende programmaverantwoordelijken** voor **grootverbruikers** naar rato van de **exitcapaciteit** van de **grootverbruikers** waarvoor een **erkende programmaverantwoordelijke programmaverantwoordelijkheid** draagt. De **grootverbruiker** met een bij zijn **netbeheerder** gecontracteerde capaciteit van 50.000 **m^3(n;35,17)** per uur of meer waarvoor de **programmaverantwoordelijkheid** niet tijdig is geregeld, wordt afgesloten.

De **erkende programmaverantwoordelijken** die op grond van sub b of sub d **programmaverantwoordelijkheid** toegewezen hebben gekregen, informeren binnen drie **werkdagen** na de verdeling de betrokken **grootverbruikers** en de **vergunninghouder** van de betrokken **kleinverbruikers**, over deze toewijzing, de bij hen geldende voorwaarden en de opzegmogelijkheden.

Indien de **programmaverantwoordelijkheid** van **klein**- of **grootverbruikers** als gevolg van het intrekken van erkenning van de **programmaverantwoordelijke** wordt verdeeld op grond van sub b of sub d, zorgt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** er voor dat de verdeling van **programmaverantwoordelijkheid** binnen één **werkdag** in zijn **aansluitingenregister** wordt verwerkt en verzoekt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de betrokken **regionale netbeheerders** deze verdeling binnen één **werkdag** in hun **aansluitingenregister** te verwerken.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.3.5.2 De **grootverbruiker** die via de in deze paragraaf bedoelde verdeling een andere **erkende programmaverantwoordelijke** heeft gekregen voor zijn **aansluiting**, heeft gedurende drie maanden na de verdeling het recht zonder opzegtermijn van **erkende programmaverantwoordelijke** te wisselen.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.3.5.3 De **vergunninghouder** van de **kleinverbruikers** die via de in deze paragraaf bedoelde verdeling een andere **erkende programmaverantwoordelijke** heeft gekregen voor zijn **aansluitingen**, heeft gedurende één week na de verdeling het recht zonder opzegtermijn van **erkende programmaverantwoordelijke** te wisselen.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.3.5.4 In de in 3.3.5.1 genoemde verdeling wordt rekening gehouden met een verzoek van een **erkende programmaverantwoordelijke** om de aan hem toegewezen **aansluitingen** toe te wijzen aan een andere **erkende programmaverantwoordelijke** indien beide betrokken **erkende programmaverantwoordelijken** hiertoe gezamenlijk een verzoek hebben ingediend bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**. De verwerkingstermijn van een dergelijk verzoek bedraagt twee weken.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.3.6 Regeling voor het geval de leverancier niet meer aan zijn leveringsverplichtingen kan voldoen

Indien een **leverancier** surseance van betaling is verleend respectievelijk failliet is verklaard, geldt voor de leveringen van de betreffende **leverancier** die niet vallen onder het Besluit leveringszekerheid Gaswet, dat de **erkende programmaverantwoordelijke** die de **programmaverantwoordelijkheid** voor die **aangeslotenen** draagt, zijn **programmaverantwoordelijkheid** tijdelijk dient te continueren. Betrokken partijen informeren elkaar onverwijld over de ontstane situatie. In verband met het continueren van zijn **programmaverantwoordelijkheid** informeert de **erkende programmaverantwoordelijke** de betrokken **aangeslotenen** onverwijld over de ontstane situatie. De **erkende programmaverantwoordelijke** dient zijn **programmaverantwoordelijkheid** voor die **aangeslotenen** te continueren tot het moment waarop die **aangeslotene** een nieuwe leveringsovereenkomst heeft gesloten dan wel de levering aan die **aangeslotene** is beëindigd, met dien verstande dat de continuering van zijn **programmaverantwoordelijkheid** in deze situatie hooguit gedurende een periode van vijf **werkdagen** nadat de **erkende programmaverantwoordelijke** de betrokken **aangeslotenen** onverwijld over de ontstane situatie heeft geïnformeerd, zal duren.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-278: 05-06-2009 (103275).

3.4 ~~A~~Direct aangeslotene ~~met exitcapaciteit~~

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-278: 05-06-2009 (103275).

3.4.1 Een **direct aangeslotene**~~,~~ dient te voldoe~~t~~n aan het bepaalde in 3.1.2-a~~, is uitsluitend gerechtigd exitcapaciteit te contracteren op zijn op het landelijk gastransportnet aangesloten aansluiting~~.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-278: 05-06-2009 (103275).

3.4.2 De ~~betrokken~~ **direct aangeslotene** is uitsluitend gerechtigd de dienst **exitcapaciteit** te contracteren op het **exitpunt** dat de verbinding vormt tussen het **landelijk gastransportnet** en de betreffende **direct aangeslotene**. Hij is niet gerechtigd gebruik te maken van de overige diensten van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** waaronder begrepen het deelnemen aan het **gastransport**. Dit is voorbehouden aan ~~een~~ ieder ander die voldoet aan de voorwaarden van 3.1.2a t/m 3.1.2c.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.5 Het uitoefenen van programmaverantwoordelijkheid

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.5.1.1 Een **aangeslotene** die de **programmaverantwoordelijkheid** voor zijn **aansluiting** niet zelf zal uitoefenen, meldt aan zijn **netbeheerder** aan welke **erkende programmaverantwoordelijke(n)** hij zijn **programmaverantwoordelijkheid** heeft overgedragen. Deze melding kan door middel van een swichtbericht van de daartoe gemachtigde **leverancier** dan wel door middel van een schriftelijke mededeling.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.5.1.2 Op een grenspunt en op een installatie voor de opslag van **gas** of LNG heeft de **partij** die het gebruiksrecht van de **entry**- en/of **exitcapaciteit** heeft **programmaverantwoordelijkheid**.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.5.1.3 Op een **entrypunt** waar een **gasproductienet** is verbonden met het **landelijk gastransportnet**, hebben de partijen aangesloten op dat **gasproductienet programmaverantwoordelijkheid**.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.5.2 Een **erkende programmaverantwoordelijke** is verplicht **programmaverantwoordelijkheid** uit te oefenen met betrekking tot de **aansluitingen** waarvoor hij in de **aansluitingenregisters** van de **netbeheerders** op enig moment als **programmaverantwoordelijke** is vermeld.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.5.3 De **netbeheerders** mogen afgaan op hetgeen in de **aansluitingenregisters** omtrent de **programmaverantwoordelijkheid** voor een **aansluiting** is vermeld, onverminderd het recht van de **erkende programmaverantwoordelijke** op correctie van een onjuiste vermelding.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.6 Overgangsregeling

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.6.1 De **shipper** die, op het moment van de inwerkingtreding van de voorwaarden met betrekking tot de **programmaverantwoordelijkheid** zoals opgenomen in de Transportvoorwaarden Gas - LNB, in het **aansluitingenregister** van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** vermeld staat bij een **aansluiting**, wordt geacht vanaf dat moment **programmaverantwoordelijkheid** voor deze **aansluiting** te dragen, tenzij de **aangeslotene** vooraf gemeld heeft aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** dat hij zelf **programmaverantwoordelijkheid** zal uitoefenen of deze aan een **erkende programmaverantwoordelijke** zal overdragen. Indien door de inwerkingtreding van deze voorwaarden de allocatierol van een **erkende programmaverantwoordelijke** verandert dan zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de erkende **programmaverantwoordelijke** daarover informeren.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

3.6.2 **Shippers** worden bij de inwerkingtreding van de voorwaarden met betrekking tot de **programmaverantwoordelijkheid** zoals opgenomen in de Transportvoorwaarden Gas - LNB van rechtswege **erkende programmaverantwoordelijke**.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

4 Operationele voorwaarden

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

4.1 B~~asisb~~alanceringsregime

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

4.1.0 De erkende programmaverantwoordelijke is verantwoordelijk voor het bewaken van de balans per **portfolio**.

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

~~4.1.1~~ ~~**Shippers** zijn verantwoordelijk voor het bewaren van de balans tussen de hoeveelheid **entrygas** en **exitgas** in hun **portfolio's**. Een **shipper** zorgt er voor dat de hoeveelheid **entrygas** binnen een zekere bandbreedte (d.i. de balanceerruimte) gelijk is aan de hoeveelheid **exitgas**. De balanceerruimte wordt begrensd door de buffercapaciteit van het **landelijk gastransportnet** alsmede door het patroon van het aanbod van **gas** op de **entrypunten** en de afname van **gas** op de **exitpunten** alsmede door de onzekerheid van dit patroon.~~

4.1.1 Het indienen van programma's

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

4.1.1.1 Een **erkende programmaverantwoordelijke** dient dagelijks voor 14:00 uur bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** een **entryprogramma** en/of **exitprogramma** voor de volgende **gasdag** in.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

4.1.1.2 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** publiceert op zijn website een formule die de relatie voorschrijft tussen entry- en exithoeveelheden per **uur** voor een **exitprogramma**. De **erkende programmaverantwoordlijke** is verplicht de formule toe te passen in een **exitprogramma** waarin zich **exitpunten** bevinden die verbonden zijn met een **regionaal gastransportnet**. De formule mag niet worden toegepast op de netto verkooppositie door transacties op het virtuele handelspunt. De parameters van deze formule die gelden voor de volgende **gasdag** publiceert de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** dagelijks voor 09:00 uur op zijn website. De formule wordt zodanig opgesteld dat na toepassing van de formule de entryhoeveelheid per **gasdag** gelijk is aan de exithoeveelheid.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

4.1.1.3 Uiterlijk een **uur** na het tijdstip waarop de in 4.1.1.1 bedoelde **entry**- en/of **exitprogramma's** moeten zijn ingediend, informeert de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de **erkende programmaverantwoordelijke** of de **entry**- en/of **exitprogramma's** zijn goedgekeurd.

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** keurt in ieder geval een **exitprogramma** af indien het **exitprogramma** niet voldoet aan de eisen zoals beschreven in 4.1.1.2. Indien de **erkende programmaverantwoordelijke** afziet van het toepassen van de in 4.1.1.2 bedoelde formule in zijn **exitprogramma**, dan keurt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** in ieder geval het **exitprogramma** af indien in dat **exitprogramma** de entry- en exithoeveelheid niet ieder **uur** gelijk is..

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** keurt in ieder geval een **entryprogramma** af indien in het **entryprogramma** de entry- en exithoeveelheid niet ieder **uur** gelijk is.

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** keurt in ieder geval een **entry**- respectievelijk **exitprogramma** af indien de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** op het **VPPV** inconsistentie constateert met andere **exit**- respectievelijk **entryprogramma's** van de **erkende programmaverantwoordelijke** zelf en/of van een andere **erkende programmaverantwoordelijke.**

Dat een ander **exit-** respectievelijk **entryprogramma** nog niet volledig is goedgekeurd, hoeft voor een **programma** waarin **programmaverantwoordelijkheid** overgaat van of naar het nog niet goedgekeurde **programma**, niet te leiden tot inconsistentie.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

4.1.1.4 Nadat de **erkende programmaverantwoordelijke** van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** bericht heeft ontvangen dat zijn **entry**- en/of **exitprogramma** is afgekeurd, dient hij een verbeterd **entry**- en/of **exitprogramma** in, die opnieuw de goedkeuring van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** behoeven.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

4.1.1.5 Indien om 22:00 uur voorafgaand aan de **gasdag** geen goedgekeurd **entry**- en/of **exitprogramma** beschikbaar is, stelt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** op basis van de hem bekende informatie dit **entry**- en/of **exitprogramma** vast.

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

~~4.1.2~~ ~~De balanceerruimte wordt door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** ter beschikking gesteld aan de **shippers**, uitgedrukt in de standaard uurtolerantie en de standaard cumulatieve tolerantie. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** stelt voorafgaand aan elk kalenderjaar voor elke maand de voorlopige waarden van de standaard uurtolerantie en de standaard cumulatieve tolerantie vast die tenminste aan de **shippers** zal worden toegekend overeenkomstig de volgende volzin. Voorafgaand aan elke maand stelt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de definitieve waarden van de standaard uurtolerantie en de~~

~~standaard cumulatieve tolerantie maand vast. Hierbij streeft de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**, binnen de in 4.1.1 geformuleerde randvoorwaarden, er naar de balanceerruimte voor **shippers** zo groot mogelijk te laten zijn, rekening houdend met de actuele transportsituatie op het **landelijk gastransportnet**.~~

4.1.2 Informatieverstrekking ten behoeve van de balanshandhaving

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

4.1.2.1 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** publiceert op basis van de goedgekeurde **entry**- en **exitprogramma's** uiterlijk twee **uur** voor het begin van de **gasdag** voor een ieder opvraagbaar de uurwaarden van de grenzen van de zones voor balanshandhaving voor de betreffende **gasdag**, zijnde:

- de grens tussen de **donkergroene zone** en de **lichtgroene zone**;
- de grens tussen de **lichtgroene zone** en de **oranje zone**;
- de grens tussen de **oranje zone** en de **rode zone**.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

4.1.2.2 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** publiceert, zodra deze beschikbaar zijn, per **uur** voor een ieder opvraagbaar:

a. de biedingen op de biedladder inclusief prijzen en afroeptijden;
b. de (eventueel) afgeroepen hoeveelheid **gas** en de uren waarin deze geleverd zal worden;
c. de (eventueel) in het kader van 4.1.4.2 gekochte of in het kader van 4.1.4.3 verkochte hoeveelheid **gas** van of aan **balans assisterende programmaverantwoordelijken**;
d. de som van de posities van de **onbalans veroorzakende programmaverantwoordelijken**;
e. de marginale biedprijs zoals bedoeld in 4.1.5.1;
f. het **systeem balans signaal**.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009.

4.1.2.3 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** publiceert op uurbasis per **portfolio** per **uur**, zodra deze beschikbaar zijn, onderstaande informatie die alleen opvraagbaar is door geautoriseerde medewerkers van de betreffende **erkende programmaverantwoordelijke**.

a. het goedgekeurde **entry**- en/of **exitprogramma**;
b. de uuronbalans, zijnde de vastgestelde netto afwijking van de near real time allocaties ten opzichte van het goedgekeurde **entry**- en/of **exitprogramma**;
c. na afroep van de biedladder: de hoeveelheid **gas** die door **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** is gekocht van of verkocht aan de **erkende programmaverantwoordelijke**, inclusief de verrekenprijs per transactie zoals bedoeld in 4.1.5.1 en het **uur** van afroep van deze transactie;
d. de cumulatie van de uuronbalansen, zijnde het **portfolio onbalans signaal**.

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (/102990).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

~~4.1.3 Met betrekking tot elke **gasmaand** stelt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de standaard uurtolerantie en standaard cumulatieve tolerantie voor elk van de drie tolerantieschijven vast. Tolerantieschijf 1 betreft de capaciteitsband van 0 tot 250.000 m^3(n;35,17)/uur; tolerantieschijf 2 betreft de capaciteitsband 250.000 tot 1.000.000 m^3(n;35,17)/uur en tolerantieschijf 3 betreft de capaciteitsband vanaf 1.000.000 m^3(n;35,17)/uur. De standaard uurtolerantie en de standaard cumulatieve tolerantie wordt uitgedrukt in een percentage van de **transportcapaciteit entry- en exitcapaciteit**, uitgedrukt in de omvang van de **portfolio**, zoals bedoeld in 4.1.4.1. De standaard uurtolerantie en cumulatieve tolerantie in tolerantieschijf 1 is groter dan of gelijk aan de standaard uurtolerantie en cumulatieve tolerantie in tolerantieschijf 2; de standaard uurtolerantie en cumulatieve tolerantie in tolerantieschijf 2 is groter dan of gelijk aan de standaard uurtolerantie en cumulatieve tolerantie in tolerantieschijf 3.~~

4.1.3 De biedladder

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.3.1 **Erkende programmaverantwoordelijken** kunnen dagelijks voor 22:00 uur aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** biedingen voor de komende **gasdag** doen voor het leveren van een hoeveelheid **gas** aan of het afnemen van een hoeveelheid **gas** van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**. Biedingen kunnen tot uiterlijk 8 **uur** voorafgaand aan het **uur** van levering of afname worden gewijzigd. Een bieding bevat de volgende gegevens:

a. of de bieding een levering of afname betreft;
b. het **uur** van levering of afname waarvoor de bieding geldt;
c. de hoeveelheid **gas** die maximaal kan worden geleverd of afgenomen in een veelvoud van 150 MWh;
d. de minimale prijs (voor een levering) die de **erkende programmaverantwoordelijke** wil ontvangen of de maximale prijs (voor een afname) die de **erkende programmaverantwoordelijke** wil betalen;
e. het **entry**- of **exitpunt** waarop de **erkende programmaverantwoordelijke** zal leveren of afnemen;
f. de minimale afroeptijd, zijnde een ½, 1½ of 2½ uur voorafgaand aan het **uur** van levering of afname;
g. de code van het betreffende **portfolio** van de **erkende programmaverantwoordelijke**.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.3.2 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** accepteert alleen biedingen nadat met de **erkende programmaverantwoordelijke** overeenstemming is bereikt over de bruikbaarheid van

het door de hem in te zetten flexibele middel op het **entry**- of **exitpunt**. Bij het beoordelen van de bruikbaarheid kijkt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** naar locatie, gaskwaliteit en communicatie.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.3.3 De **erkende programmaverantwoordelijke** kan de prijs van zijn bieding aanpassen tot 4 **uur** voor het **uur** van levering of afname.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.3.4 De volgorde van afroepen van de biedingen wordt bepaald aan de hand van de prijzen, waarbij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** begint met de afroep van de bieding met de voor de **onbalans veroorzakende programmaverantwoordelijke(n)** meest gunstige prijs. In geval van beperkingen van het transport, eventueel ten gevolge van kwaliteitsconversie, die het afroepen van de bieding verhinderen is de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** gerechtigd betrokken bieding over te slaan.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.3.5 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** kan overeenkomsten aangaan met **erkende programmaverantwoordelijken** waarin deze **erkende programmaverantwoordelijken** zich tegen een vergoeding verplichten voor de duur van die overeenkomst een minimale hoeveelheid biedingen te doen conform 4.1.3.1, waarbij de prijs van het **gas** voldoet aan hetgeen in die overeenkomst is bepaald. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zal de vergoedingskosten verwerken in de transporttarieven.

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.4 ~~**Balanceerruimte voor de shipper**~~ **Dagelijkse balanshandhaving**

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel N 2009-278: 05-06-2009 (103275).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.4.1 ~~Maandelijks wordt door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** voor elke **shipper** die niet **afschakelbare** en/of **afschakelbare** en/of **backhaul** **transportcapaciteit** **entry**- en **exitcapaciteit** heeft gecontracteerd, de uurtolerantie en de cumulatieve tolerantie voor elke **portfolio** vastgesteld. De omvang van een **portfolio** is gelijk aan de som van de gecontracteerde niet **afschakelbare**, **afschakelbare** en **backhaul** **transportcapaciteit** **entry**- en **exitcapaciteit** op een **entrypunt** of **exitpunt**, gedeeld door twee. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** bepaalt het maandgemiddelde van de gecontracteerde **transportcapaciteit** **entry**- en **exitcapaciteit** van de gezamenlijke **portfolio's**, waarbij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** alle **portfolio's** van de **shipper** (met inbegrip van de **portfolio's** van aan deze **shipper** gelieerde bedrijven) tezamen neemt. De uurtolerantie en de cumulatieve tolerantie worden bepaald door de in 4.1.3 vermelde tolerantieschijven te doorlopen tot de omvang van de **portfolio**, dan wel, in voorkomende gevallen, de tezamen te nemen **portfolio's**, is bereikt. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** kent aan ieder van de tezamen genomen **portfolio's** deze uurtolerantie en cumulatieve tolerantie toe. De bijdrage van **afschakelbare** en **backhaul** **transportcapaciteit** **entry**- en **exitcapaciteit** aan de tolerantie wordt gecorrigeerd met een factor, die gelijk is aan de korting die op het desbetreffende tarief wordt toegepast.~~

~~Een bedrijf is gelieerd aan een **shipper** in de zin van deze bepaling, indien die **shipper** direct of indirect 50% of meer van de zeggenschap in dat bedrijf bezit, of indien dat bedrijf direct of indirect 50% of meer van de zeggenschap in het bedrijf van die **shipper** bezit, of indien de zeggenschap in dat bedrijf voor 50% of meer direct of indirect in bezit is van een (moeder)bedrijf dat tevens direct of indirect 50% of meer van de zeggenschap in het bedrijf van die **shipper** bezit.~~

~~De tolerantie op **exitpunten** die de verbinding vormen tussen het **landelijk gastransportnet** en een **direct aangeslotene** komt alleen toe aan de **shipper** met een balancerende allocatierol op het **exitpunt**. Voor de berekening van de hoeveelheid tolerantie wordt de helft van de door de **direct aangeslotene** gecontracteerde **exitcapaciteit** gerelateerd aan een dergelijk **exitpunt** meegeteld in de omvang van de **portfolio** van die **shipper**. Indien op een dergelijk **exitpunt** twee of meer **shippers** met een balancerende allocatierol aanwezig zijn, wordt de gecontracteerde exitcapaciteit gelijkmatig over hen verdeeld.~~

In de eerste helft van ieder **uur** voorspelt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de positie van het **systeem balans signaal** aan het einde van dat **uur**.

Als deze voorspelling in de **donkergroene zone** uitkomt, dan onderneemt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** geen actie met betrekking tot balanshandhaving.

Als deze voorspelling in de **lichtgroene zone** uitkomt en de systeemonbalans toeneemt ten opzichte van de voorspelling van een **uur** eerder, dan roept de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de biedladder af conform 4.1.3.4 om de systeemonbalans te verminderen. Bij deze afroep komen alle biedingen voor de eerstkomende drie **uren** in aanmerking, met inachtneming van de minimale afroeptijd. De hoeveelheid waarvoor de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de biedladder afroept, is een percentage van het verschil tussen de voorspelde waarde van het **systeem balans signaal** aan het eind van het **uur** en de grens tussen de **donkergroene zone** en de **lichtgroene zone**, verminderd met al afgeroepen maar nog niet geleverde volumes. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** publiceert dit percentage op zijn website voorafgaand aan de **gasdag** waarop dit percentage betrekking heeft.

Als deze voorspelling in de **oranje zone** of **rode zone** uitkomt, roept de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de biedladder af conform 4.1.3.4 om de systeemonbalans te verminderen. Bij deze afroep worden alle biedingen voor het eerstkomende **uur**, met inachtneming van de minimale afroeptijd, in aanmerking genomen. De hoeveelheid waarvoor de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de biedladder afroept, is een percentage van het verschil tussen de voorspelde waarde van het **systeem balans signaal** aan het eind van het **uur** en de grens tussen de **donkergroene zone** en de **lichtgroene zone**, verminderd met al afgeroepen maar nog niet geleverde volumes. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** publiceert ook dit percentage op zijn website voorafgaand aan de **gasdag** waarop dit percentage betrekking heeft.

Als deze voorspelling in de **rode zone** uitkomt en de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** verwacht dat de inzet van de biedladder onvoldoende effect zal hebben, kan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** een noodsituatie uitroepen en handelen zoals beschreven in 4.1.4.4.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.4.1a Een afroep van een bieding wordt verrekend tegen de marginale biedprijs zoals bedoeld in 4.1.5 en heeft invloed op het **portfolio onbalans signaal** van het betreffende **portfolio**.

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

~~4.1.4.2 De uurtolerantie en de cumulatieve tolerantie zijn temperatuurafhankelijk hetgeen betekent dat de ingevolge 4.1.4.1 vastgestelde uurtolerantie en cumulatieve tolerantie onverkort worden toegepast bij temperaturen hoger dan of gelijk aan 0°C, maar dat deze tolerantiegrenzen bij temperaturen onder 0°C lineair aflopen naar 2% respectievelijk 4% bij -17°C (gemiddelde effectieve etmaaltemperatuur in De Bilt).~~

4.1.4.2 Acties met betrekking tot balanshandhaving in een tekortsituatie

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.4.2a Indien het **systeem balans signaal** een tekort laat zien en de biedladder wordt afgeroepen, koopt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** in het **uur** van afroep van iedere **balans assisterende programmaverantwoordelijke**, tegen de verrekenprijs zoals bedoeld in 4.1.5.1a, de hoeveelheid gas die gelijk is aan de waarde van het **portfolio onbalans signaal** die betrekking heeft op het begin van het **uur** van afroep. Voor de berekening van het **portfolio onbalans signaal** is het **uur** van levering van dit **gas** gelijk aan het uur van afroep.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.4.2b De hoeveelheid **gas** die de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** koopt conform 4.1.4.2a verkoopt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** tegen de verrekenprijs zoals bedoeld in 4.1.5.1a aan de **onbalans veroorzakende programmaverantwoordelijke(n)** naar rato van de waarde van hun **portfolio onbalans signaal** die betrekking heeft op het begin van het **uur** van afroep. Voor de berekening van het **portfolio onbalans signaal** is het **uur** van levering van dit **gas** gelijk aan het uur van afroep.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.4.2c De hoeveelheid **gas** die de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** koopt op de biedladder conform 4.1.4.1 verkoopt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** in het **uur** van levering of afname tegen de verrekenprijs zoals bedoeld 4.1.5.1a aan de **onbalans veroorzakende programmaverantwoordelijke(n)** naar rato van de waarde van hun **portfolio onbalans signaal** die betrekking heeft op het begin van het **uur** van afroep. Dit heeft invloed op het **portfolio onbalans signaal** in het **uur** van levering of afname van dit **gas**.

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102390_6/19; in werking: 16-05-2007.
Besluit 102852/17; in werking: 07-02-2008.
Besluit 102938/19; in werking: 18-09-2008.
Ontwerpbesluit 103320_3/1: 11-09-2009
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

~~**Afbouw van de dagmarge**~~

~~4.1.4.3 De dagmarge, waaronder wordt verstaan de toegestane afwijking van het cumulatieve uurverschil aan het eind van de **gasdag**, bedraagt 2% van de omvang van de **portfolio** zoals bedoeld in 4.1.4.1. Als overgangsmaatregel hanteert de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**:~~

- ~~Tot 1 juli 2009 een dagmarge van 36%.~~
- ~~Tot 1 oktober 2009 1 juli 2011 een dagmarge van 10%. De dagmarge zal nooit groter zijn dan de voor een **shipper** geldende cumulatieve tolerantie.~~
- ~~In het laatste kwartaal van 2010 zal de Raad van Bestuur van de NMa een onderzoek instellen naar de betrouwbaarheid van het stuurstignaal. De resultaten van dit onderzoek vormen de basis voor de beslissing of de dagmarge zal worden afgebouwd naar 2% met ingang van 1 juli 2011.~~

4.1.4.3 Acties met betrekking tot balanshandhaving in een overschotsituatie

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.4.3a Indien het **systeem balans signaal** een overschot laat zien en de biedladder wordt afgeroepen, verkoopt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** in het **uur** van afroep aan iedere **balans assisterende programmaverantwoordelijke**, tegen de verrekenprijs zoals bedoeld in 4.1.5.1b, de hoeveelheid **gas** die gelijk is aan de waarde van het **portfolio onbalans signaal** die betrekking heeft op het begin van het **uur** van afroep. Voor de berekening van het **portfolio onbalans signaal** is het **uur** van levering van dit **gas** gelijk aan het **uur** van afroep.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.4.3b De hoeveelheid **gas** die de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** verkoopt conform 4.1.4.3a koopt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** tegen de verrekenprijs zo-

als bedoeld in 4.1.5.1b van de **onbalans veroorzakende programmaverantwoordelijke(n)** naar rato van de waarde van hun **portfolio onbalans signaal** die betrekking heeft op het begin van het **uur** van afroep. Voor de berekening van het **portfolio onbalans signaal** is het **uur** van levering van dit **gas** gelijk aan het **uur** van afroep.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.4.3c De hoeveelheid **gas** die de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** verkoopt op de biedladder conform 4.1.4.1 koopt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** in het **uur** van levering of afname tegen de verrekenprijs zoals bedoeld 4.1.5.1b van de onbalans **veroorzakende programmaverantwoordelijke(n)** naar rato van de waarde van hun **portfolio onbalans signaal** die betrekking heeft op het begin van het **uur** van afroep. Dit heeft invloed op het **portfolio onbalans signaal** in het **uur** van levering of afname van dit **gas**.

Besluit 102390_6/19; in werking: 16-05-2007.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

~~**Het verhandelen van tolerantieruimte**~~

4.1.4.4 ~~Het is een **shipper** toegestaan tolerantieruimte te verhandelen. De verhandelbare tolerantie volumes betreffen uurtolerantie en cumulatieve tolerantie.~~

Als de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** een noodsituatie heeft uitgeroepen zoals beschreven in 4.1.4.1, dan zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** maatregelen nemen in onderstaande volgorde:

- inzet van eventueel gecontracteerde middelen voor noodsituaties;
- bindende aanwijzingen betreffende installaties voor de opslag van **gas** of LNG en op **entrypunten** van het **landelijk gastransportnet**;
- bindende aanwijzingen op **exitpunten** van het **landelijk gastransportnet**.

Na afloop van de noodsituatie overleggen de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en de betrokken **erkende programmaverantwoordelijke** over de afwikkeling van de ontstane situatie.

Besluit 102390_6/19; in werking: 16-05-2007.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.4.5 [vervallen] ~~Een **shipper** dient op de dag waarop de tolerantieruimte wordt verhandeld, deze transfer gezamenlijk met de **shipper** waaraan de tolerantieruimte is verhandeld, te laten registreren bij de **beheerder** van het **landelijk gastransportnet**. Hiertoe dient een standaard formulier op de website van de **beheerder** van het **landelijk gastransportnet** te worden gebruikt.~~

Besluit 102390_6/19; in werking: 16-05-2007.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.4.6 [vervallen] ~~De **beheerder** van het **landelijk gastransportnet** stuurt de desbetreffende **shippers** een bevestiging van de verhandelde tolerantie volumes op dezelfde dag waarop de verhandeling is aangemeld.~~

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.5 ~~**Balanceerruimte voor wheeling en shorthaul**~~ **Prijs van onbalans**

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.5.1 ~~Voor de dienst wheeling en de dienst shorthaul zijn de uurtolerantie, cumulatieve tolerantie en dagmarge resp. 2%, 4% en 2% van de omvang van de **portfolio** zoals bedoeld in 4.1.4.1. Deze grenzen zijn temperatuuronafhankelijk.~~

In deze paragraaf wordt verstaan onder:

- marginale biedprijs: de prijs per **m^3(n;35.17)** overeenkomend met de laatst afgeroepen bieding in het **uur** van afroep ten behoeve van de balanshandhaving als bedoeld 4.1.3.4;
- prikkelcomponent: een bedrag **per m^3(n;35.17)**.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.5.1a De verrekenprijs bedraagt ingeval het **systeem balans signaal** een tekort laat zien, de marginale biedprijs vermeerderd met de prikkelcomponent;

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.5.1b De verrekenprijs bedraagt ingeval het **systeem balans signaal** een overschot laat zien, de marginale biedprijs verminderd met de prikkelcomponent;

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.5.2 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** streeft naar een zo laag mogelijke waarde voor de prikkelcomponent. De actuele hoogte en de methode van bepaling van de prikkelcomponent wordt door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** gepubliceerd.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.5.3 Het in een kalenderjaar voor de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** resulterende saldo van de onbalansverrekening zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** in het volgende kalenderjaar verrekenen via de transporttarieven.

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.6 ~~**De onbalansheffing**~~ **Verrekening van afwijkingen van near-real-time allocaties door de netbeheerder van het landelijk gastransportnet**

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007.
Besluit 102859_1/16; in werking: 17-06-2008.
Voorstel 2007-3599: 21-09-2007 (102990).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.6.1 ~~Er is sprake van onbalans ingeval in een **portfolio** van een **shipper** het verschil tussen de hoeveelheid **entrygas** en **exitgas**, de ingevolge 4.1.4 en 4.1.5 vastgestelde uurtolerantie, cumulatieve tolerantie en/of de dagmarge overschrijdt, rekening houdend met de eventueel~~ bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** gecontracteerde flexibiliteit~~sdienst~~. ~~De **shipper** is voor deze onbalans een heffing verschuldigd aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**.~~

Nadat de off line allocaties definitief zijn verklaard in de maand na afloop van de maand waarop de gegevens betrekking hebben, wordt het verschil tussen de near-real-time allocaties en de off

line allocaties bepaald.

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.6.2 ~~In geval van onbalans waarbij de hoeveelheid **entrygas** groter is dan de hoeveelheid **exitgas** is er sprake van een positieve onbalans, in het andere geval van een negatieve onbalans. De onbalans wordt uitgedrukt in m^3(n;35,17) en de grootte van de onbalans is gelijk aan de overschrijding van de desbetreffende tolerantie.~~

Het verschil tussen de near-real-time allocaties en de off line allocaties wordt per **gasdag** verrekend tegen het de neutrale gasprijs zoals bedoeld in 4.1.6.4.

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102411/31; in werking: 01-07-2008.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.6.3 ~~Voor elk uur waarvoor de uurtolerantie wordt overschreden brengt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de **shipper** een heffing in rekening. Voor een positieve onbalans bedraagt deze heffing 10% van de gasprijs volgens 4.1.6.4 vermenigvuldigd met de onbalansgrootte en voor een negatieve onbalans 15% van de gasprijs volgens 4.1.6.4 vermenigvuldigd met de onbalansgrootte.~~

De correctie van de off line allocaties in de vierde maand na afloop van de maand waarop de gegevens betrekking hebben, wordt ook verrekend tegen de neutrale gasprijs zoals bedoeld in 4.1.6.4.

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102411/31; in werking: 01-07-2008.
Besluit 102411/34; in werking: 01-07-2008.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.6.4 ~~De neutrale gasprijs is de daggemiddelde prijs van de Day Ahead Index Dutch TTF volgens APX **TTF** Hi-DAM all day index.~~

De neutrale gasprijs is de volumegewogen gemiddelde prijs van alle contracten die op de door **onze Minister** op grond van de Gaswet aangewezen beurs worden afgesloten op D-2, D-1 en D voor levering op D (balansdag). Hierbij is de index calculatie een continu en real-time proces en vindt de index publicatie plaats op 'near real time' basis en worden de historische gegevens worden op Internet gepubliceerd.

In formulevorm wordt de neutrale gasprijs als volgt weergegeven:

$$\text{INDEX}_D = \frac{\sum_{i=1}^{x} V_i P_i}{\sum_{i=1}^{x} V_i}$$

Waarbij:

INDEXD:	'Neutrale Gasprijs' voor de 'balansdag' (D) waarop contracten in levering gaan
Pi t/m Px:	Prijzen van contracten voor levering van gas op balansdag (D)
Vi t/m Vx:	Volumes van contracten voor levering van gas op balansdag (D)
x:	aantal contracten afgesloten van D-2 t/m D

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102411/31; in werking: 01-07-2008.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.6.5 [vervallen] ~~Bij overschrijding van de cumulatieve tolerantie brengt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**, met inachtneming van 4.1.6.7, de **shipper** een heffing in rekening ter grootte van 100% van de conform 4.1.6.4 vastgestelde gasprijs vermenigvuldigd met de onbalansgrootte. Deze heffing wordt voor een **gasdag** in rekening gebracht voor het uur met de grootste positieve overschrijding en voor het uur met de grootste negatieve overschrijding van de cumulatieve tolerantie.~~

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102411/31; in werking: 01-07-2008.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.6.6 [vervallen] ~~Bij overschrijding van de dagmarge brengt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**, met inachtneming van 4.1.6.7, de **shipper** een heffing in rekening ter grootte van 100% van de conform 4.1.6.4 bepaalde gasprijs vermenigvuldigd met de onbalansgrootte.~~

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.6.7 [vervallen] ~~Indien op een **gasdag** zowel een positieve cumulatieve onbalans als een positieve dagonbalans optreedt is de **shipper** uitsluitend een heffing verschuldigd voor de grootste van deze onbalansen. Indien op een **gasdag** zowel een negatieve cumulatieve onbalans als een negatieve dagonbalans optreedt is de **shipper** uitsluitend een heffing verschuldigd voor de grootste absolute waarde van deze twee onbalansen.~~

Besluit 102390_6/19; in werking: 16-05-2007.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

~~**Netting**~~

4.1.6.8 [vervallen] ~~Indien uit de evaluatie van de **netbeheerders** in het eerste kwartaal van 2007 blijkt dat de totale inkomsten uit onbalansheffingen afwijken van de relevante kosten, zullen de geconstateerde overwinsten of verliezen in 2007 met terugwerkende kracht over 2006 verrekend worden. Dit om recht te doen aan het uitgangspunt dat de onbalansheffing de daadwerkelijke kosten reflecteert die onbalans veroorzaken.~~

Besluit 102390_6/19; in werking: 16-05-2007.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.6.9 [vervallen] ~~Vanaf 1 januari 2008 worden de inkomsten uit onbalansheffingen zo spoedig mogelijk verrekend indien de inkomsten afwijken van de kosten. Indien verrekening stelselmatig moet plaatsvinden, dient dit voor de gezamenlijke **netbeheerders** aanleiding te zijn een wijzigingsvoorstel in te dienen met betrekking tot de hoogte van de onbalansheffingen.~~

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.7 **[vervallen] ~~Verrekening van gas (commodity)~~**

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102411/31; in werking: 01-07-2008.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.7.1 [vervallen] ~~Aan het eind van de **gasdag** wordt de hoeveelheid **gas** ter grootte van de overschrijding van de dagmarge door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** verrekend met de **shipper**. Deze verrekening vindt plaats tegen de conform 4.1.6.4 bepaalde gasprijs.~~

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102411/31; in werking: 01-07-2008.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.7.2 [vervallen] ~~Aan het eind van de **gasdag** wordt de hoeveelheid **gas** ter grootte van het verschil tussen de hoeveelheid **entrygas** en **exitgas**, voorzover dit binnen de dagmarge valt, door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** verrekend met de **shipper** tegen de in 4.1.6.4 bepaalde gasprijs.~~

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.8 **[vervallen] Bepaling van het uurverschil**

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.8.1 [vervallen] ~~Voor de vaststelling van het uurverschil wordt (voor een **portfolio**) de hoeveelheid **entrygas** van uur t+t' vergeleken met de hoeveelheid **exitgas** van uur t, waarbij t' groter is dan of gelijk is aan nul.~~

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.8.2 [vervallen] ~~De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** stelt, in samenhang met de balanceerruimte uitgedrukt in uurtolerantie en cumulatieve tolerantie ingevolge 4.1.2, jaarlijks de t' vast en richt zich daarbij op een optimale benutting van (de balanceerruimte van) het **landelijk gastransportnet**. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** publiceert de waarde van t' jaarlijks, uiterlijk 1 juli voorafgaand aan het kalenderjaar waarvoor t' geldt.~~

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.8.3 [vervallen] ~~In geval de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** ingevolge 4.1.8.2 een waarde groter dan nul toekent aan t', biedt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** als aanvulling op de in 4.1.8.1 weergegeven hoofdregel als keuze de mogelijkheid aan **shippers** om het uurverschil vast te stellen door de hoeveelheid **entrygas** van uur t te vergelijken met de hoeveelheid **exitgas** van hetzelfde uur t. Voor deze berekeningswijze zijn niet de in 4.1.2 aangegeven standaard uurtolerantie en standaard cumulatieve tolerantie van toepassing, maar stelt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** voor elke maand van het jaar de bij deze berekeningswijze behorende standaard uurtolerantie en standaard cumulatieve tolerantie vast. Voorafgaand aan elk kalenderjaar, uiterlijk 1 december, geeft de **shipper** bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** aan of de **shipper** voor een of meerdere **portfolio's** gebruik wil maken van deze berekening van het uurverschil.~~

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.9 **[vervallen] ~~Incentivedagen~~**

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.9.1 [vervallen] ~~De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** biedt **shippers** de mogelijkheid het balanceren van hun **portfolio's** op **gasdagen** met een hoge belasting van het landelijk **gastransportnet** zodanig uit te voeren, dat dit meer passend is bij de beperktere mogelijkheden van het **gastransportnet** op dergelijke dagen. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** wijst een desbetreffende **gasdag** aan als zogenaamde incentivedag en brengt de desbetreffende **shippers** hiervan op de hoogte op de dag voorafgaande aan de desbetreffende **gasdag**.~~

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102411/31; in werking: 22-02-2008.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.9.2 [vervallen] ~~De aangepaste regeling op de incentivedagen is uitsluitend van toepassing op de **shippers/portfolio's**, die zich als deelnemer aan deze regeling hebben aangemeld bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** en die desgevraagd hebben aangetoond dat zij in staat zijn hun **portfolio** te kunnen sturen. De opgave voor deelname dient voorafgaand aan het kalenderjaar te geschieden, uiterlijk 1 juli en geldt voor het hele kalenderjaar.~~

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.9.3 [vervallen] ~~Voor de deelnemende **shippers/portfolio's** wordt op een incentivedag, in afwijking van de in 4.1.8.1 en 4.1.8.2 weergeven hoofdregel, het uurverschil vastgesteld door de hoeveelheid entrygas van uur t+t'' te vergelijken met de hoeveelheid **exitgas** van uur t, waarbij t'' kleiner is dan t' en groter is dan of gelijk is aan nul. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** stelt jaarlijks de t'' vast en richt zich daarbij op een optimale benutting van (de balanceerruimte van) het **landelijk gastransportnet**.~~

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.9.4 [vervallen] ~~Voor de deelnemende **shippers/portfolio's** geldt voor de incentivedag een verruimde uurtolerantie. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** publiceert jaarlijks de factor waarmee de uurtolerantie verruimd wordt, uiterlijk 1 juni voorafgaand aan het kalenderjaar waarvoor de incentive geldt.~~

Besluit 102144/33; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102646/17; vervallen: 01-07-2009.

4.1.10 **[vervallen]**

Besluit 102390_6/19; in werking: 16-05-2007.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.11 **[vervallen] ~~Overige balanceringskwesties~~**

Besluit 102390_6/19; in werking: 16-05-2007.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.1.11.1 [vervallen] ~~De landelijke beheerder van het **gastransportnet** brengt in de volgende situaties geen onbalansheffing in rekening:~~

~~a. de landelijke beheerder van het **gastransportnet** is niet in staat bepaalde hoeveelheden **entrygas** in te nemen;~~
~~b. de landelijke beheerder van het **gastransportnet** is niet in staat bepaalde hoeveelheden **exitgas** ter beschikking te stellen;~~
~~c. de landelijke beheerder van het **gastransportnet** weigert **entrygas** in te nemen omdat het **gas** niet voldoet aan de daaraan vooraf te stellen eisen;~~
~~d. een **netbeheerder** of eindgebruiker weigeren hoeveelheden **exitgas** in te nemen omdat het **gas** niet voldoet aan de daaraan vooraf gestelde eisen~~
~~indien en voorzover deze onbalansheffing in de situaties genoemd onder a, b, c, en d niet in redelijkheid aan de **shipper** kan worden toegerekend.~~

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

4.2 Uitvoering van transport

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

4.2.1 Algemeen

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.2.1.1 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** kent aan elke ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** voor elk **portfolio** een unieke identificatie toe.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.2.1.2 Berichtenuitwisseling tussen de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** en de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** met betrekking tot de uitvoering van transport zal plaatsvinden via een door deze **netbeheerder** geaccepteerd en vooraf afgestemd en getest communicatieprotocol.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

4.2.2 Nomineren

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.2.2.1 **Nominaties** van ~~**shippers**~~ **erkende programmaverantwoordelijken** geven de door de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** gewenste hoeveelheid te transporteren gas op een **entrypunt** of **exitpunt** aan. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** gebruikt de **nominaties** in de planning van het gastransport (met het oog op het efficiënt bedrijven van het **landelijk gastransportnet**), voor ~~en~~ de toekenning van eventuele **afschakelbare entry- of exitcapaciteit** en in het allocatieproces.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.2.2.2 Een ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** dient voor elke **gasdag** voor elk **entrypunt** en **exitpunt** voor elk **portfolio** een **nominatie** in bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**. Een **nominatie** dient uiterlijk om 14.00 uur op de dag vóór de **gasdag** waarop de **nominatie** betrekking heeft door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** ontvangen te zijn. Indien een **nominatie** niet wordt ontvangen door deze **netbeheerder**, dan wordt aangenomen dat de **nominatie** nul is voor het desbetreffende uur en **entrypunt** of **exitpunt**.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.2.2.3 De ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** is bevoegd **hernominaties** te sturen naar de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**. ~~Voor **entrypunten** en **exitpunten** moet een **hernominatie** twee **uren** voor aanvang van het **uur** waarop deze betrekking heeft door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zijn ontvangen. Voor **entrypunten** en **exitpunten** op het **TTF** moet~~ Van een ontvangen **hernominatie** neemt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** alleen wijzigingen in behandeling die betrekking hebben op **uren** in de **gasdag** die na het ontvangsttijdstip van de **hernominatie** liggen, rekening houdend met de leadtime voor **hernominaties**. De leadtime bedraagt ~~een **hernominatie**~~ een half uur ~~voor aanvang van het~~ of twee **uur** ~~waarop deze betrekking heeft door de~~. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** ~~zijn ontvangen. Van een ontvangen **hernominatie** worden daarom alleen wijzigingen in behandeling genomen die betrekking hebben op **uren** in de **gasdag**, die minstens twee **uur** na het ontvangsttijdstip van de **hernominatie** liggen~~ publiceert op haar website een lijst met punten waarvoor de leadtime een half **uur** bedraagt en de per punt geldende voorwaarden. Voor alle overige punten waar **hernominaties** mogelijk zijn geldt een leadtime van twee **uur**.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.2.2.4 Voor een **entrypunt** vermeldt een **nominatie** voor een **gasdag** voor elk **uur** van die **gasdag** een hoeveelheid **gas**, de **portfolio** van de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke**, het **entrypunt** en de partij waarvan **gas** (eventueel administratief) wordt overgenomen. Voor een **exitpunt** bevat een **nominatie** voor een **gasdag** voor elk **uur** van die **gasdag** een hoeveelheid **gas**, de **portfolio** van de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** het **exitpunt** en de partij waaraan **gas** (eventueel administratief) wordt overgedragen.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.2.2.5 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** kan de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** voor bepaalde **entrypunten** of **exitpunten** tijdelijk vrijstelling verlenen van de verplichting tot nomineren. De voorwaarden waaronder de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** deze vrijstelling verleent, worden door hem op zijn website vooraf gepubliceerd. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** verleent geen vrijstelling voor zover een dergelijke vrijstelling zich niet zou verdragen met handhaving van de integriteit (veiligheid, doelmatigheid en betrouwbaarheid) van het **landelijk gastransportnet** of als de **nominaties** vereist zijn voor het allocatieproces.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

4.2.3 Matching en confirmatie

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.2.3.1 **Confirmaties** van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** geven de hoeveelheden **gas** aan die hij voor de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** gaat transporteren. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** stelt de inhoud van de confirmaties vast op basis van de **nominaties** van de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** en de uitkomst van een toetsingsprocedure.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.2.3.2 De toetsingsprocedure bestaat uit één of twee stappen: de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** toetst elke **(her)nominatie** van de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** aan de voorwaarden van de relevante overeenkomst en – indien van toepassing – matcht deze met de **(her)nominatie** van andere ~~**shippers**~~ **erkende programmaverantwoordelijken** in het **landelijk gastransportnet** of met informatie verkregen van aangrenzende **netbeheerders**.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.2.3.3 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** stuurt – zo vroeg mogelijk in het tijdvak tussen 14.00 uur en 16.00 uur op de dag vóór de **gasdag** waarop de **(her)nominatie** betrekking heeft die uiterlijk om 14.00 uur op die dag door hem is ontvangen – een **confirmatie** aan de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke**. Voor zover meer dan de gecontracteerde **entry**- of **exit**~~**capaciteit**~~ wordt genomineerd stuurt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** een **confirmatie** voor hoeveelheid nul naar de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke**. In geval van afschakeling zal de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** middels een afschakelbericht op de hoogte worden gesteld. Dit afschakelbericht kan deel uitmaken van de **confirmatie**.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.2.3.4 In geval van een **hernominatie** stuurt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** een **confirmatie** zo spoedig mogelijk, maar in ieder geval voor aanvang van het **uur** waarop de **hernominatie** betrekking heeft, aan de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke**.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.2.3.5 De hoeveelheden **gas** die in de **nominaties** zijn aangegeven, worden bevestigd in de **confirmatie** als uit de toetsingsprocedure in 4.2.3.2 blijkt dat dit toegestaan en mogelijk is. In andere gevallen wijken de gegevens in de **confirmatie** af van de gegevens in de **nominaties**.
De geconfirmeerde hoeveelheden **gas** zijn nooit hoger dan de genomineerde hoeveelheden **gas**.
Het is de verantwoordelijkheid van de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** om te controleren of een **confirmatie** is ontvangen en om kennis te nemen van de inhoud van de **confirmatie**.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

4.3 Allocatie

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

4.3.1 Algemeen

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

4.3.1.1 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** gebruikt allocatiegegevens om het gebruik van het **landelijk gastransportnet** per **uur** door **netgebruikers** vast te stellen.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.3.1.2 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** maakt gebruik van allocatiegegevens bepaald conform het gestelde in de Allocatievoorwaarden Gas~~, aangevuld met allocatiegegevens gebaseerd op eigen metingen, **confirmaties** en gegevens aangeleverd door **shippers** en/of **aangrenzend netbeheerders**~~.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.3.1.3 [vervallen] ~~De **shipper** zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** met betrekking tot elke **gasmaand** voorzien of laten voorzien van de allocatiegetallen voor elk **uur** betreffende **entrypunten** en betreffende **exitpunten**, waar deze **netbeheerder** niet de meting verricht. De **shipper** zal deze getallen (doen) aanleveren na afloop van de **gasmaand** waarop deze getallen betrekking hebben op een tijdstip dat in lijn is met het tijdschema dat is vastgelegd in de Allocatievoorwaarden Gas.~~

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.3.2 [vervallen] ~~Allocatierollen~~

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.3.2.1 [vervallen] ~~Paragraaf 4.3.2.2 t/m 4.3.2.4 geldt niet voor **exitpunten** tussen het **landelijk gastransportnet** en een **regionaal gastransportnet**.~~

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.3.2.2 [vervallen] ~~Voor elk **entrypunt** of **exitpunt** waarop tegelijkertijd meerdere **shippers** actief zijn, neemt elk van deze **shippers** ter verdeling van de totale hoeveelheid een allocatierol op zich. De beschikbare en door de **shipper** te kiezen allocatierollen en de voorwaarden waaronder een **shipper** een bepaalde allocatierol kan verkrijgen worden door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** op zijn website gepubliceerd.~~

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.3.2.3 [vervallen] ~~De **shipper** kan uiterlijk vijf **werkdagen** voor de ingangsdatum van de allocatierol een schriftelijk verzoek bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** indienen om de bestaande allocatierol te wijzigen.~~

~~Indien op een punt al één of meerdere **shippers** actief zijn en de nieuwe allocatierol is slechts uitvoerbaar indien de allocatierol van die andere **shipper**(s) wordt gewijzigd dan wel indien aan de allocatierollen van alle op het punt actieve **shippers** nadere voorwaarden worden gesteld, dan stelt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de **shippers** hiervan op de hoogte. In onderling overleg dient dan tot een allocatieregime te worden besloten dat past binnen de door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** op zijn website gepubliceerde mogelijkheden. Indien uiterlijk vijf **werkdagen** voor de ingangsdatum van de allocatierol het overleg niet heeft geleid tot een oplossing, dan wijst de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de allocatierollen toe en stelt de betrokken **shippers** hiervan op de hoogte.~~
~~Een nieuwe allocatierol op een punt treedt op de eerste **gasdag** van een **gasmaand** in werking.~~

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.3.2.4 [vervallen] ~~Indien op een **entrypunt** of **exitpunt** een allocatierol wordt toegevoegd of vervalt en deze wijziging heeft consequenties voor de allocatierol(len) van de overige op dat punt actieve **shipper**(s), stelt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de overige **shipper**(s) ten minste drie **werkdagen** voor de datum van de verandering daarvan op de hoogte.~~

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102646/17; in werking: 01-07-2009.

4.4 Onderhoud en beperking van transport en kwaliteitsconversie

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel N 2009-278: 05-06-2009 (103275).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.4.1 Activiteiten van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** die naar zijn redelijke inschatting waarschijnlijk leiden tot beperking van diensten worden, tenzij er sprake is van omstandigheden waarin er onvoldoende tijd is om dit te doen, enkel ten uitvoer gebracht na overleg met de betrokken ~~**shippers**~~ **erkende programmaverantwoordelijken** en **direct aangeslotenen** over het tijdstip en de duur van de beperking. Bij het vaststellen van het tijdstip en de duur van de beperking houdt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** rekening met de belangen van de ~~**shippers**~~ **erkende programmaverantwoordelijken** en **direct aangeslotenen** voor zover dat redelijkerwijs mogelijk is.

Gepland onderhoud wordt ten minste twee maanden voorafgaand aan de **gasdag** waarop dit de uitvoering van diensten van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zou kunnen beïnvloeden aangekondigd. Indien het noodzakelijk is om diensten te beperken, is de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** gerechtigd ~~de~~ het desbetreffende ~~capaciteit met betrekking tot~~ transport en de ~~daaraan gerelateerde~~ kwaliteitsconversie te verminderen. De rechten van de ~~**shippers**~~ **erkende programmaverantwoordelijken** en **direct aangeslotenen** op gebruik van de door hen bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** gecontracteerde ~~**transport**~~conversie-, **entry** en **exitcapaciteit** ~~en daaraan gerelateerde kwaliteitsconversie~~ worden in overeenstemming daarmee verminderd. Wanneer de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** gepland onderhoud, verlegging of nieuwbouw noodzakelijk acht, verschaft hij op verzoek van de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** of **direct aangeslotenen** passend bewijs van deze noodzaak. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** spant zich in om beperking van diensten tot een absoluut minimum te beperken.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102646/17; in werking: 01-07-2009.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel 2007-3599: 21-09-2007 (102990).
Voorstel N 2009-278: 05-06-2009 (103275).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.4.2 Voor zover de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** in enig **uur**, door een niet aan de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** of **direct aangeslotenen** toe te rekenen oorzaak, niet in staat is om (een deel van) het gecontracteerde ~~gas~~transport en de daaraan gerelateerde kwaliteitsconversie uit te voeren en dit leidt tot een merkbare beperking in het gebruik van de transportdienst, wordt het verschuldigde bedrag voor bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** gecontracteerde ~~**transport**~~**entry** en/of **exitcapaciteit** en de daaraan gerelateerde kwaliteitsconversie verminderd naar verhouding van de beperking. De restitutie wordt slechts geëffectueerd nadat de duur van de merkbare beperking een drempelwaarde heeft overschreden. Deze drempelwaarde is afhankelijk van de oorzaak van de merkbare beperking:
- in geval van niet gepland onderhoud/incidenten is de drempelwaarde 24 uur;
- in geval van gepland onderhoud is de drempelwaarde 1 week.

De ~~korting~~ restitutie wordt gebaseerd op honderd procent van het verschuldigde bedrag voor de gecontracteerde dienst rekening houdend met de duur van de beperking voor zover deze de drempelwaarde overschrijdt en de omvang van de beperking.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102646/17; in werking: 01-07-2009.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel N 2009-278: 05-06-2009 (103275).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.4.3 In geval van beperking van ~~**transport**~~conversie-, **entry** of **exitcapaciteit** wordt de voor de ~~**shippers**~~ **erkende programmaverantwoordelijken** beschikbare ~~**transport**~~conversie-, **entry** of **exitcapaciteit** door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** pro rata toegewezen op basis van de door hen gecontracteerde ~~**transport**~~conversie-, **entry** of **exitcapaciteit**. Daarbij wordt de **exitcapaciteit** in verband waarmee de ~~**shippers**~~ **erkende programmaverantwoordelijken** in het **aansluitingenregister** van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** staan vermeld, meegeteld bij de bepaling van de door hen gecontracteerde **exitcapaciteit**.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).

4.4.4 Voor **afschakelbare** **entry-** of **exitcapaciteit** vindt 4.4.2 geen toepassing in geval van een beperking van **entry-** of **exitcapaciteit** door het gebruik van ~~vaste (~~niet **afschakelbare**~~)~~ **entry-** of **exitcapaciteit**.

Besluit 102646/17; in werking: 01-07-2009.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.4.5 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** monitort de hoeveelheid beschikbare

kwaliteitsconversie. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** kan kwaliteitsconversie uitvoeren tot het niveau waarop de haar ter beschikking staande middelen zijn uitgenut. Bij kwaliteitsconversie ter verlaging van de verbrandingswaarde gaat het om de beschikbaarheid van **gas** met een lagere verbrandingswaarde dan de doelwaarde, waaronder synthetisch geproduceerd stikstof. Bij kwaliteitsconversie ter verhoging van de verbrandingswaarde gaat het om de beschikbaarheid van **gas** met een hogere verbrandingswaarde dan de doelwaarde. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** beschikt in dit geval niet over synthetisch geproduceerd **gas**. Op het moment dat er een tekort aan kwaliteitsconversie dreigt, zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** dit voor zover mogelijk aan de betrokken ~~**shippers**~~ **erkende programmaverantwoordelijken** melden met een vooraankondigingstijd van minimaal 4 **uur**. Na deze melding kan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** contact opnemen met betrokken ~~**shippers**~~ **erkende programmaverantwoordelijken** met het verzoek het gebruik van de door hen gecontracteerde **transportcapaciteit** zodanig bij te stellen dat het dreigende tekort aan kwaliteitsconversie wordt afgewend.

Besluit 102646/17; in werking: 01-07-2009.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.4.6 In uitzonderlijke gevallen kan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** vanwege beperking van kwaliteitsconversie niet tegemoetkomen aan **(her)nominaties** voor het gebruik van niet **afschakelbare transportcapaciteit**. In een dergelijk geval heeft de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** het recht aanwijzingen aan ~~**shippers**~~ **erkende programmaverantwoordelijken** te geven hun **(her)nominaties** zodanig, als voorgeschreven door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**, aan te passen dat de systeemintegriteit van het **landelijk gastransportnet** kan worden gehandhaafd. ~~**Shippers**~~ **Erkende programmaverantwoordelijken** zijn verplicht deze aanwijzingen op te volgen. Voor zover mogelijk zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de aanwijzingen naar evenredigheid over de veroorzakers van het probleem verdelen.

Besluit 102646/17; in werking: 01-07-2009.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

4.4.7 Onbalansen die het gevolg zijn van de maatregelen als bedoeld in 4.4.5 en 4.4.6 en die optreden in de periode waarop deze maatregelen betrekking hebben en de eerste 24 uren aansluitend hierop, ondanks dat ~~**shippers**~~ **erkende programmaverantwoordelijken** de redelijkerwijs van hen te vergen inspanningen hebben geleverd om hun **portfolio** in balans te houden, worden met de **netbeheerder** van het **landelijk gastransport** verrekend tegen de gasprijs conform 4.1.6.4.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

5 Overeenkomsten

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

5.1 Aangaan van overeenkomsten

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007.
Voorstel N 2009-278: 05-06-2009 (103275).

5.1.1 Een geïnteresseerde kan, onverminderd het bepaalde in 2.1.2b, 2.1.2.c en 3.2.1, laatste alinea, een dienst contracteren door daartoe een verzoek bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** in te dienen. Het verzoek dient volledig te zijn en dient tijdig, rekening houdende met de termijn van afhandeling, vóór de gewenste startdatum van de dienst te zijn ingediend op een door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** op zijn website aangegeven wijze. De termijn van afhandeling is de periode van maximaal 10 **werkdagen** vanaf de datum dat een verzoek tot offerte of contractering van diensten, dat voldoet aan alle vereisten, door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** is ontvangen. De termijn van afhandeling begint op de dag van ontvangst, mits het verzoek voor 12.00 uur is ontvangen. Komt het verzoek na 12.00 uur binnen, dan begint de termijn van afhandeling de volgende **werkdag**. In geval van maatwerk (een dienst welke niet wordt beschreven in de Transportvoorwaarden Gas – LNB) zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de aanvrager binnen 10 **werkdagen** op de hoogte brengen dat de aanvraag een maatwerkdienst betreft; hiervoor geldt een redelijke termijn van afhandeling, afhankelijk van de aard van de aanvraag, in plaats van genoemde 10 **werkdagen**.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102646/17; in werking: 01-07-2009.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).

5.1.2 Na ondertekening door een geïnteresseerde van een verklaring van aanvaarding voor dagcontracten, is de termijn van afhandeling van dagcontracten voor **transport~~capaciteit~~** korter; een overeenkomst betreffende dagcapaciteit als bedoeld in 5.2.1 kan in dat geval worden gesloten binnen een periode van de zevende **werkdag** tot de tweede **werkdag** 12.00 uur voorafgaand aan de startdatum van de dienst.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel 2007-3599: 21-09-2007 (102990).

5.1.3 ~~[Vervallen]~~ De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** wijst diensten **~~entry en exit-capaciteit en kwaliteitsconversie~~** toe aan geïnteresseerden op basis van transparantie, non-discriminatie en efficiënt gebruik van het **landelijk gastransportnet**. Bij de verschillende diensten is aangegeven hoe de dienst door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** aan geïnteresseerden wordt toegewezen. Onder omstandigheden waarbij bijvoorbeeld een andere methode van toewijzen een efficiënter gebruik van het **landelijk gastransportnet** mogelijk maakt of de markt beter gefaciliteerd kan worden kan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** afwijken van de aangegeven methode van toewijzen.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102646/17; in werking: 01-07-2009.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).

5.1.4 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** toetst elk verzoek om een dienst aan de beschikbare kredietruimte en aan de op dat moment beschikbare **~~transport~~**conversie-, **entry-** of **exit****capaciteit**.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

5.1.5 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** reageert binnen de termijn van afhandeling zoals bedoeld in 5.1.1 op een verzoek door toezending van de contractdocumentatie aan de geïnteresseerde of – in het geval van weigering van het gevraagde – door een gemotiveerde afwijzing van het verzoek.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).

5.1.6 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** voorziet elk volledig verzoek bij ontvangst van een tijdstempel. Deze **netbeheerder** gebruikt dit tijdstempel bij **afschakelbare** diensten in voorkomende gevallen voor het bepalen van de afschakelvolgorde. Een volledig verzoek vermeldt in ieder geval de contractperiode, de dienst, indien relevant het **entrypunt** of **exitpunt**, de identiteit van de geïnteresseerde, alsmede, indien relevant, de indicatie of deze ook **afschakelbare** diensten **~~transportcapaciteit~~** accepteert.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

5.1.7 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** kan met het oog op ingrijpende veranderingen in de gasmarkt tijdelijk voor bepaalde categorieën marktpartijen afwijken van de in 5.1 neergelegde regels. Zo heeft de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** in het verleden overgangsregelingen zoals leerjaren toegepast, teneinde de markt de mogelijkheid te geven te anticiperen op de veranderingen in de gasmarkt.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

5.2 Termijnen

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102646/17; in werking: 01-07-2009.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).

5.2.1 **Transport~~capaciteit~~** kan worden gecontracteerd door middel van een dagcontract voor een termijn van één of meer **gasdagen** (dagcapaciteit) of door middel van een maandcontract voor één of meer **gasmaanden** (maandcapaciteit). De gecontracteerde conversie-, **entry-** of **exit****capaciteit** in een dag- of maandcontract dient over de gehele contractperiode constant te zijn. Een overeenkomst betreffende maandcapaciteit eindigt altijd op de laatste dag van de desbetreffende **gasmaand**.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102646/17; in werking: 01-07-2009.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).

5.2.2 Een overeenkomst betreffende **transport~~capaciteit~~** met een looptijd van één of meer **gasdagen** kan slechts worden gesloten binnen een periode van drie maanden voorafgaand aan de

startdatum, rekening houdend met de termijn van afhandeling zoals bedoeld in 5.1.1.

Voorstel 2007-3599: 21-09-2007 (102990).

5.2.3 Om misbruik te voorkomen kan gedurende de **wintermaanden** door middel van een dagcontract maximaal 5% van de totale niet afschakelbare **entry**- of **exitcapaciteit** op het betreffende **entry**- of **exitpunt** worden gecontracteerd. Indien marktpartijen kunnen aantonen dat de **entry**- of **exitcapaciteit** niet wordt afgesloten met dit oogmerk kan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** dagcontracten afsluiten boven genoemd percentage.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

5.3 Gevolgen van beëindiging van overeenkomsten

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

5.3.1 Vanaf het moment dat de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** op basis van 3.3 de erkenning van een ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** intrekt of een overeenkomst beëindigt, heeft deze **netbeheerder** geen verplichting meer tot het uitvoeren van diensten ten behoeve van deze partij c.q. met betrekking tot de beëindigde overeenkomst.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

6 Informatieverstrekking

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

6.1 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** informeert alle partijen die door een onderbreking van het **landelijk gastransport** worden getroffen zo spoedig mogelijk omtrent aard, omvang en duur van de onderbreking.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

6.2 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** verstrekt op zijn website informatie over dreigende schaarste in het **gastransportnet**. Deze informatie wordt maandelijks geactualiseerd.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102379_1/52; in werking: 01-11-2007.
Besluit 102646/17; in werking: 01-07-2009.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).

6.3 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** publiceert op zijn website tenminste de volgende gegevens (behoudens de gegevens die op grond van artikel 37 van de Gaswet als vertrouwelijk worden aangemerkt):

a. een opsomming en beschrijving van alle **entrypunten** en **exitpunten**;
b. een opsomming van alle in het tariefsysteem gehanteerde **entrypunten** en **exitpunten**; en
c. van de ~~(bidirectionele)~~ **entrypunten** en/of **exitpunten** die op de Nederlandse grens liggen:

Soort informatie	Verleden	Toekomst	Periode
Niet **afschakelbare entry**- en/of **exitcapaciteit**			
Totaal	3 jaar	5 jaar	Per dag
Geboekt	3 jaar	5 jaar	Per dag
Beschikbaar	3 jaar	5 jaar	Per dag
Genomineerd	--	Som nominaties	Per uur
Gebruikt (Som allocaties)	3 jaar	--	Per uur
Afschakelbare entry- en/of **exitcapaciteit**			
Totaal	3 jaar	5 jaar	Per dag
Geboekt	3 jaar	5 jaar	Per dag
Beschikbaar	3 jaar	5 jaar	Per dag
Genomineerd	--	Som nominaties	Per uur
Gebruikt (Som allocaties)	3 jaar	--	Per uur
Backhaul entry- of **exitcapaciteit**			
Totaal	3 jaar	5 jaar	Per dag
Geboekt	3 jaar	5 jaar	Per dag
Beschikbaar	3 jaar	5 jaar	Per dag
Genomineerd	--	Som nominaties	Per uur
Gebruikt (Som allocaties)	3 jaar	--	Per uur
Conversiecapaciteit			
Geboekt	--	5 jaar	Per dag
Beschikbaar	--	5 jaar	Per dag

~~**Soort informatie**~~	~~**Verleden**~~	~~**Toekomst**~~	~~**Periode**~~
~~**Transportcapaciteit** totaal~~	~~3 jaar~~	~~5 jaar~~	~~Per dag~~
~~**Transportcapaciteit** beschikbaar~~	~~3 jaar~~	~~5 jaar~~	~~Per dag~~
~~**Transportcapaciteit** geboekt~~	~~3 jaar~~	~~5 jaar~~	~~Per dag~~
~~**Transportcapaciteit** genomineerd~~	~~--~~	~~Alle nominaties~~	~~Per uur~~
~~**Transportcapaciteit** gebruikt~~	~~3 jaar~~	~~--~~	~~Per uur~~
~~**Afschakelbaar** geboekt~~	~~3 jaar~~	~~5 jaar~~	~~Per dag~~
~~**Afschakelbaar** genomineerd~~	~~--~~	~~Alle nominaties~~	~~Per uur~~
~~**Afschakelbaar** gebruikt~~	~~3 jaar~~	~~--~~	~~Per uur~~
~~**Backhaul** totaal~~	~~3 jaar~~	~~5 jaar~~	~~Per dag~~
~~**Backhaul** beschikbaar~~	~~3 jaar~~	~~5 jaar~~	~~Per dag~~
~~**Backhaul** geboekt~~	~~3 jaar~~	~~5 jaar~~	~~Per dag~~
~~**Backhaul** genomineerd~~	~~--~~	~~Alle nominaties~~	~~Per uur~~
~~**Backhaul** gebruikt~~	~~3 jaar~~	~~--~~	~~Per uur~~

Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).

6.4 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** actualiseert jaarlijks de tranches behorende bij **backhaul** en **afschakelbare entry**- en **exitcapaciteit** en publiceert deze op zijn website conform 6.3.

Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).

6.5 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** publiceert een actueel overzicht van **entrypunten** en **exitpunten** in het **landelijk gastransportnet** op zijn website conform 6.3.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

7 Overige bepalingen

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

7.1 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** stelt al hetgeen redelijkerwijs binnen zijn vermogen ligt in het werk om onderbreking van het **landelijk gastransport** te voorkomen, of indien een onderbreking optreedt, deze zo snel mogelijk te verhelpen.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

7.2 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** registreert de kwaliteitsindicatoren zoals bedoeld in de Regeling kwaliteitsaspecten netbeheer elektriciteit en gas.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102379_1/52; in werking: 01-11-2007.

7.3 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** maakt het mogelijk dat **gas**, dat zich in het **landelijk gastransportnet** bevindt, wordt verhandeld via de **TTF**. De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** kan administratieve en operationele voorwaarden stellen aan het gebruik van de **TTF**.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102379_1/52; in werking: 01-11-2007.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).

7.4 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** houdt voor het transport van **gas** geen reservecapaciteit aan, behalve voor pieklevering.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.

Bijlage 1 Kredietwaardigheidseisen

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-278: 05-06-2009 (103275).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

B1.1 Een partij die ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** ~~of **aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ wenst te worden en de **direct aangeslotene** dien~~t~~en aan de kredietwaardigheidseisen te voldoen die voortvloeien uit een kredietanalyse uitgevoerd door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** overeenkomstig het bepaalde in deze Bijlage 1, afhankelijk van de risicocategorie waarin deze partij op basis van die kredietanalyse wordt ingedeeld.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Voorstel N 2009-278: 05-06-2009 (103275).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

B1.2 De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** voert de kredietanalyse als volgt uit:

a. bij het bepalen van de risicocategorie wordt mede rekening gehouden met relaties tot moederbedrijven of gelieerde bedrijven
b. indien sprake is van een gepubliceerde kredietwaardering, wordt de laagste van de kredietwaarderingen zoals gepubliceerd door Moody's of Standard & Poors gebruikt.
c. indien geen gepubliceerde kredietwaardering van de partij beschikbaar is, dan wordt een risicocategorie bepaald op basis van de jaarrapporten (jaarverslag + jaarrekening) van de afgelopen drie jaar. De belangrijkste financiële kengetallen hierbij zijn liquiditeit, solvabiliteit en rentabiliteit.
d. Bij het ontbreken van een gepubliceerde kredietwaardering dan wel de jaarrapporten van de afgelopen drie jaar wordt de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** of ~~**aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ **direct aangeslotene** ingedeeld in de risicocategorie hoog.

Tabel 1: Gepubliceerde kredietwaarderingen en risicocategorie

Credit rating Moody's	**Credit rating Standard & Poors**	**Risico Categorie**
Aaa, Aa, A	AAA, AA, A	Laag
Baa1, Baa2	BBB+, BBB	Midden
Baa3 of lager	BBB- of lager	Hoog

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007.

B1.3 In uitzonderlijke gevallen, zoals bij een "negative outlook" van Moody's of Standard & Poors, grote verplichtingen die niet in de balans zijn opgenomen, extreme uitkomsten van financiële ratio's, of bijzondere ontwikkelingen binnen het bedrijf of de bedrijfstak, zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** er toe over gaan de partij in een hogere of lagere risicocategorie te plaatsen.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007.
Voorstel N 2009-278: 05-06-2009 (103275).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

B1.4 Financiële zekerheid

Een ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** of ~~**aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ **direct aangeslotene** die door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportbedrijf** wordt ingedeeld in risicocategorie hoog dient financiële zekerheid te verschaffen. ~~De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** maakt de financiële zekerheden die hij in elk geval accepteert bekend op zijn website.~~ De hoogte van de kredietlimiet is in dat geval gelijk aan de hoogte van de afgegeven financiële zekerheid.

~~De hoogte van de~~ Een **erkende programmaverantwoordelijke** of **direct aangeslotene** die door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** wordt ingedeeld in risicocategorie laag of midden kan ervoor kiezen aanvullende financiële zekerheid te verschaffen om zijn kredietlimiet te verhogen. De hoogte van de kredietlimiet moet minstens de exposure dekken.

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** maakt de financiële zekerheden die hij in elk geval accepteert bekend op zijn website. De geldigheidstermijn van de financiële zekerheid dient minstens 2 maanden langer te zijn dan de einddatum van het contract.

Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

B1.5 Exposure

De totale exposure bestaat uit
1. de exposure met betrekking tot het contracteren van diensten; en
2. de exposure met betrekking tot balancering

ad 1.
De exposure van contracten met een looptijd van meer dan 3 maanden is voor de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** gelijk aan de waarde van ~~5~~3 maal de maximale maandfactuur (exclusief BTW) ~~en is voor de **aangeslotene** met **exitcapaciteit** gelijk aan de waarde van 3 maal de maximale maandfactuur (exclusief BTW) minus € 20.000,- per maand~~.
Voor kortere contracten is de exposure zoveel lager als volgt uit de verhouding tussen de looptijd en de periode van 3 maanden.
~~De exposure voor een **shipper** met een balancerende allocatierol op een **exitpunt** verbonden met een **direct aangeslotene** wordt verhoogd met de waarde van 2 maal de maximale maandfactuur (exclusief BTW) van de **direct aangeslotene** met betrekking tot dat **exitpunt**.~~
De exposure van contracten is voor de **direct aangeslotene** gelijk aan de waarde van 3 maal de maximale maandfactuur (exclusief BTW) minus € 20.000,- per maand.

~~De geldigheidstermijn van de financiële zekerheid dient minstens 2 maanden langer te zijn dan de einddatum van het contract. De **aangeslotene** met **exitcapaciteit** dient uiterlijk twee maan-~~

~~den voor de ingangsdatum van het contract financiële zekerheid te verschaffen.~~ De exposure van contracten wordt vermeerderd met eventuele facturen die langer dan twee maanden open staan.

Ad 2.
De exposure met betrekking tot balancering is gelijk aan de maximaal gerealiseerde exposure met betrekking tot balancering in de voorgaande twaalf maanden ('hoofdregel').

De gerealiseerde exposure met betrekking tot balancering wordt berekend als het netto resultaat van de som van:

1. de actuele waarde van het **portfolio onbalans signaal** vermenigvuldigd met de gasprijs zoals beschreven in 4.1.6.4; en
2. de Oopenstaande bedragen (al dan niet gefactureerd) naar aanleiding van de inzet van de biedladder; en
3. de Oopenstaande facturen in verband met de verrekening van afwijkingen tussen de comptabele allocaties en de near real time waarden conform 4.1.6.

Degene die een aanvraag indient bij de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** om **erkend programmaverantwoordelijke** te worden, dient de maximale hoeveelheid **gas** op te geven die in een periode van drie dagen zal worden geleverd en waarvoor hij **programmaverantwoordelijkheid** zal dragen.

De eerste twaalf maanden na de erkenning is de exposure met betrekking tot balancering voor deze **erkende programmaverantwoordelijke** gelijk aan aan de opgegeven hoeveelheid, vermenigvuldigd met het jaargemiddelde van de gasprijs zoals beschreven in 4.1.6.4. Indien de volgens de hoofdregel berekende gerealiseerde exposure op enig moment in deze periode van twaalf maanden hoger is dan de in de voorgaande zin beschreven exposure geldt vanaf dat moment de hoofdregel.

Als overgangsregeling geldt gedurende een periode van twaalf maanden na de inwerkingtreding van dit artikel dat de exposure met betrekking tot balancering gelijk blijft aan twee vijfde deel van de totale exposure zoals die geldt op de datum van de inwerkingtreding. Indien de volgens de hoofdregel berekende gerealiseerde exposure op enig moment in deze periode van twaalf maanden hoger is dan de in de voorgaande zin beschreven exposure met betrekking tot balancering geldt vanaf dat moment de hoofdregel.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007.
Voorstel N 2009-278: 05-06-2009 (103275).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

B1.~~5~~6 Kredietlimiet

Voor elke ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** of ~~**aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ **direct aangeslotene** stelt de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** een initiële kredietlimiet vast op basis van een analyse van financiële documenten.

Ten behoeve van de financiële analyse verschaft de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** of ~~**aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ **direct aangeslotene** informatie aan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** aangaande de structuur van de groep van bedrijven waartoe de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** of ~~**aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ **direct aangeslotene** behoort en het uiteindelijke moederbedrijf en de door een accountant goedgekeurde jaarrekeningen van de afgelopen 3 jaar (inclusief balans, winst en verliesrekening, kasstromen en toelichting bij de jaarstukken).

Een ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** of ~~**aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ **direct aangeslotene** kan contracten afsluiten met de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** totdat de kredietlimiet is bereikt. Een ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** of ~~**aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ **direct aangeslotene** die wordt ingedeeld in risicocategorie hoog heeft een kredietlimiet die gelijk is aan de afgegeven financiële zekerheid. Een ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** of ~~**aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ **direct aangeslotene** die wordt ingedeeld in risicocategorie midden heeft een initiële kredietlimiet die overeenkomt met een percentage van 3% van het reële eigen vermogen en kan eventueel zijn kredietlimiet verhogen door aanvullende financiële zekerheid te vestrekken. Een ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** of ~~**aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ **direct aangeslotene** die wordt ingedeeld in risicocategorie laag heeft een initiële kredietlimiet die overeenkomt met een percentage van 6% van het reële eigen vermogen en kan eventueel zijn kredietlimiet verhogen door aanvullende financiële zekerheid te vestrekken.

Voor partijen in elke risicocategorie zijn aanvullende financiële zekerheden vereist als de exposure boven de kredietlimiet komt.

Als een ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** ondanks een verzoek van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** deze aanvullende zekerheden binnen één **werkdag** na ontvangst van een hiertoe strekkend verzoek weigert te overleggen, zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** alle **leveranciers** informeren, dat geen switchberichten meer zullen worden geaccepteerd waarin deze ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** voorkomt en zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** alle **erkende programm-**

maverantwoordelijken informeren dat geen (deel)nominaties voor verkooptransacties op het virtuele handelspunt van deze **erkende programmaverantwoordelijke** meer zullen worden geaccepteerd.

In uitzonderlijke gevallen, zoals extreme uitkomsten van financiële ratio's of bijzondere ontwikkelingen binnen het bedrijf of de bedrijfstak, ~~zal~~kan de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** er toe over gaan om de partij een hogere of lagere kredietlimiet toe te kennen.

De **netbeheerder** van het **landelijk gastransport~~bedrijf~~net** verschaft de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** of ~~**aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ **direct aangeslotene** op verzoek informatie over de actuele kredietruimte.

Voor ~~**shippers**~~ **erkende programmaverantwoordelijken** en ~~**aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ **direct aangeslotene** in risicocategorie laag of midden kan op basis van de operationele cashflow en de winst een hogere of lagere kredietlimiet toegekend worden:

a. indien de nettowinst positief is, wordt de ~~berekende~~ initiële kredietlimiet verhoogd met 10%;
b. indien de nettowinst negatief is, wordt de ~~berekende~~ initiële kredietlimiet verlaagd met 10%;
c. indien de operationele cashflow positief is, wordt de ~~berekende~~ initiële kredietlimiet verhoogd met 5%;
d. indien de operationele cashflow negatief is, wordt de initiële kredietlimiet verlaagd met 5%.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007.
Voorstel N 2009-278: 05-06-2009 (103275).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

B1.~~6~~7 Informatieverstrekking

De ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** of ~~**aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ **direct aangeslotene** dient de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** terstond te informeren over elke verandering of situatie die redelijkerwijs kan leiden tot een andere uitkomst van de kredietanalyse.

Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Gew. vst. N 2008-172: 25-06-2008 (102990)
Voorstel N 2009-278: 05-06-2009 (103275).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

B1.~~7~~8 Aanmerkelijke verandering van de kredietwaardigheid

Een ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** of ~~**aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ **direct aangeslotene** dient, binnen vijf **werkdagen** na ontvangst van een hiertoe strekkend verzoek van de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**, aanvullende zekerheden te overleggen indien zich een aanmerkelijke verslechtering van de kredietwaardigheid, vastgesteld op basis van de onder B1.6 aangeleverde informatie en leidend tot een indeling in een hogere risicocategorie volgens B1.2, voordoet van de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** of ~~**aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ **direct aangeslotene**, een gelieerd~~e~~ ~~partij~~bedrijf of een garant staande partij, waardoor redelijkerwijs te verwachten is dat de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** of ~~**aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ **direct aangeslotene** in mindere mate in staat zal zijn om aan zijn financiële verplichtingen te voldoen of die leidt tot een achteruitgang in de mate waarin de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** aanspraak kan maken op (een garant staande partij van) de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** of ~~**aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ **direct aangeslotene**. Voor dit doel mag de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** ~~ofwel vooruitbetaling eisen ofwel een~~ aanvullende financiële zekerhe~~i~~den ~~eisen in de vorm van een garantie door een gelieerde onderneming, een bankgarantie, een "Letter of Credit" of een deposito in een vorm die redelijkerwijs acceptabel is voor de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet**~~ als genoemd in B1.4.

Indien de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** informatie beschikbaar komt, aangeleverd onder B1.6, waaruit blijkt dat er een aanmerkelijke verbetering van de kredietwaardigheid van de **shipper** of ~~**aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ **direct aangeslotene** heeft plaatsgevonden waardoor deze partij in een lagere risicocategorie volgens B1.2 zal worden ingedeeld en de behoefte aan (een aanvullende) zekerheid (deels) komt te vervallen, zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet shipper** of ~~**aangeslotene** met **exitcapaciteit**~~ **direct aangeslotene** toestaan om de verstrekte zekerheden voor dat deel in te trekken.

Besluit 101929/49; in werking: 01-07-2006.
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007.
Voorstel 2007-3402: 22-05-2007 (102990).
Voorstel N 2009-278: 05-06-2009 (103275).
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

B1.~~7~~89 Erkenning LB

Voor een ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** ~~die wil beschikken over~~ met een erkenning LB zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** de maandfactuur als genoemd in B1.~~4~~5 bepalen door de geschatte **exitcapaciteit** van de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke**, gebaseerd op de gecontracteerde **exitcapaciteit** van de ~~**shipper** erkende programmaverantwoordelijke~~ in het voorgaande jaar, te vermenigvuldigen met het gemiddelde tarief op **exitpunten** verbonden met een **regionaal gastransportnet**. Als een ~~**shipper** erkende programmaverantwoordelijke~~ in het voorgaande jaar geen **exitcapaciteit** op **exitpunten** verbonden met een **regionaal gastransportnet** had gecontracteerd, zal de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** €~~405~~0.000,- ten laste brengen van de nog bestaande kredietruimte; de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** zal in dit geval de kredietlimiet van de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** ieder kwartaal aanpassen als gevolg van wijzigingen in de gecontracteerde **exitcapaciteit** op **exitpunten** verbonden met een **regionaal gastransportnet**. ~~Dit kan voor de **netbeheerder** van het **landelijk gastrans-~~

		~~**portnet** aanleiding zijn om ingevolge B1.5 aanvullende financiële zekerheid aan de **shipper** te vragen.~~ De financiële zekerheid dient geldig te zijn vanaf het moment dat de ~~**shipper**~~ **erkende programmaverantwoordelijke** een erkenning LB krijgt tot 2 maanden na intrekking van de erkenning LB.
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007. *Voorstel N 2009-303: 30-09-2009*	**Bijlage 2**	~~**Combiflex A en B**~~ **NieuweNaamFlex**
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007. *Voorstel N 2009-303: 30-09-2009*	B2.1	Deze bijlage beschrijft de flexibiliteitsdienst~~en Combiflex A en Combiflex B~~ **NieuweNaamFlex**
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007. *Voorstel N 2009-303: 30-09-2009*	B2.2	~~Combiflex A en Combiflex B~~ **NieuweNaamFlex** ~~kunnen~~ kan worden gecontracteerd per **portfolio**
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007. *Voorstel N 2009-303: 30-09-2009*	B2.3	~~Combiflex A~~ **NieuweNaamFlex** Elke eenheid ~~Combiflex A~~ **NieuweNaamFlex** bestaat uit 1 **m³(n, 35,17)**/u productiecapaciteit gecombineerd met 1 **m³(n, 35,17)**/u injectiecapaciteit gecombineerd met 168 **m³(n, 35,17)** buffervolume. ~~Combiflex B~~ ~~Elke eenheid Combiflex B bestaat uit 1 **m³(n, 35,17)**/u productiecapaciteit gecombineerd met 1/3 **m³(n,35,17)**/u injectiecapaciteit gecombineerd met 168 **m³(n,35,17)** buffervolume.~~
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007. *Voorstel N 2009-303: 30-09-2009*	B2.4	[vervallen] ~~Voor elk **uur** van de contractperiode van 168 uur (7 opeenvolgende dagen) zal de voorraad positie van de gasbuffer worden berekend.~~
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007.	B2.5	Voor injectie geldt dat de grenzen van het gasbuffer volume niet overschrijden kunnen worden rekening houdend met het reeds aanwezige **gas**.
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007.	B2.6	Voor productie geldt dat alleen **gas** dat in de gasbuffer aanwezig is kan onttrokken worden.
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007. *Voorstel N 2009-303: 30-09-2009*	B2.7	~~Indien er zowel Combiflex A als Combiflex B binnen een **portfolio** is gecontracteerd zullen deze gesommeerd worden toegepast.~~ De **erkende programmaverantwoordelijke** dient de gewenste injectie of productie bij GTS bekend te maken d.m.v. een nominatie bericht. Deze nominatie dient binnen de capaciteits- en volume beperkingen te blijven. en tijdig door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** te zijn ontvangen. De nominatie leadtime voor deze dienst is gelijk aan de som van leadtime van het door de **netbeheerder** van het **landelijk gastransportnet** ingekochte product en een periode van 30 minuten.
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007. *Voorstel N 2009-303: 30-09-2009*	B2.8	Bij aanvang van de dienst is de **gas** voorraad in de gasbuffer zodanig dat de beschikbare injectie tijd en productietijd (bij maximale capaciteit) aan elkaar gelijk zijn. Voor ~~Combiflex A~~ **NieuweNaamFlex** betekent dit een start volume van ½ x 168 m^3 per gecontracteerde eenheid. ~~Voor Combiflex B betekent dit een startvolume van ¾ x 168 m^3 per gecontracteerde eenheid.~~
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007. *Voorstel N 2009-303: 30-09-2009*	B2.9	[vervallen] ~~De hoeveelheid onbalans met inzet van Combiflex A en/of Combiflex B wordt als volgt bepaald rekening houdend met artikel B2.3, B2.5 en B2.6:~~
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007. *Voorstel N 2009-303: 30-09-2009*	B2.9a	[vervallen] ~~De uurlijkse onbalans, zijnde de overschrijding van de uurlijkse tolerantie, wordt zoveel als mogelijk, verminderd door productie of injectie uit de gasbuffer.~~
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007. *Voorstel N 2009-303: 30-09-2009*	B2.9b	[vervallen] ~~Het cumulatieve uurverschil wordt bepaald door het verschil tussen het totaal van **entrygas** en **exitgas** gecorrigeerd met de netto hoeveelheid geïnjecteerd of geproduceerd buffergas over het totaal aantal **uren** van de **gasdag** tot en met het **uur** dat het cumulatieve uurverschil wordt bepaald.~~ ~~In het geval het saldo **entrygas** minus **exitgas** positief is moet de netto hoeveelheid geïnjecteerd **gas** in het gasbuffer hiervan worden afgetrokken en de netto hoeveelheid ontrokken **gas** hierbij worden opgeteld.~~ ~~In het geval het saldo **exitgas** minus **entrygas** positief is moet de netto hoeveelheid geïnjecteerd **gas** in het gasbuffer hierbij worden opgeteld en de netto hoeveelheid ontrokken **gas** hiervan worden afgetrokken.~~ ~~De cumulatieve onbalans, zijnde de overschrijding van de cumulatieve tolerantie, wordt zoveel als mogelijk verminderd door productie of injectie uit de gasbuffer.~~
Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007. *Besluit 102859_1/16; in werking: 01-01-2009.* *Voorstel N 2009-303: 30-09-2009*	B2.9c	[vervallen] ~~Aan het einde van de gasdag wordt bepaald in hoeverre de dagmarge wordt overschreden. Deze overschrijding wordt in de gasbuffer opgeslagen of eraan onttrokken. Hierbij gelden de volgende restricties:~~ ~~a) de begrenzing van de op dat moment aanwezige combinatie van **gas** en vrij volume in de gasbuffer;~~ ~~b) ingeval van onttrekking kan maximaal [24m^3 x aantal gecontracteerde eenheden Combiflex A en/of B minus de hoeveelheid die netto gedurende de dag is onttrokken] uit de gasbuffer~~

~~worden gehaald ter vermindering van de dagmargeoverschrijding. Indien er gedurende de dag per saldo **gas** is geïnjecteerd in de gasbuffer, kan er maximaal [24m^3 x aantal gecontracteerde eenheden Combiflex A en/of B] uit de gasbuffer worden onttrokken ter vermindering van de dagmargeoverschrijding;~~

~~c) ingeval van opslag kan maximaal [24m^3 x aantal gecontracteerde eenheden Combiflex A minus de hoeveelheid die netto gedurende de dag is geïnjecteerd] in de gasbuffer worden opgeslagen ter vermindering van de dagmargeoverschrijding. Indien er gedurende de dag per saldo **gas** is onttrokken uit de gasbuffer, kan er maximaal [24m^3 x aantal gecontracteerde eenheden Combiflex A] in de gasbuffer worden opgeslagen ter vermindering van de dagmargeoverschrijding;~~

~~d) ingeval van opslag kan maximaal [8m^3 x aantal gecontracteerde eenheden Combiflex B minus de hoeveelheid die netto gedurende de dag is geïnjecteerd] in de gasbuffer worden opgeslagen ter vermindering van de dagmargeoverschrijding. Indien er gedurende de dag per saldo **gas** is onttrokken uit de gasbuffer, kan er maximaal [8m^3 x aantal gecontracteerde eenheden Combiflex B] in de gasbuffer worden opgeslagen ter vermindering van de dagmargeoverschrijding.~~

Besluit 102859_1/16; in werking: 01-01-2009.
Voorstel N 2009-303: 30-09-2009

B2.19d

[vervallen] ~~Het cumulatieve uurverschil volgens B2.9b aan het einde van de **gasdag**, voor zover dit binnen de dagmarge valt, wordt zoveel als mogelijk gebruikt om de gasbuffer naar de neutrale positie te sturen.~~

Besluit 102346/25; in werking: 10-10-2007.
Besluit 102859_1/16; in werking: 01-01-2009.

B2.10

Aan het einde van de contractperiode van 168 **uur** wordt de bufferpositie bepaald. Het verschil met de startpositie wordt verrekend tegen de ~~gemiddelde APX **TTF** Hi-DAM all day~~ index gasprijs volgens 4.1.4.6 die geldt aan het einde van de periode van 168 **uur**.